

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R₂

ASIA: f

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 1.

Pääkonsuli Westerlund.

10/1 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

48.

Pietari SSA 13 P:nä tammi KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: / 19.....

Ulkoasiainministerio
LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportit.

Pääkonsulinvirasto tänän ohella kunnioittaen lähettää Ministe-
riölle raporttinsa N:o 1/33 ja 2/33, jotka sisältävät asiat:

"Eksportlesin englantilainen puutavarakauppa".

"Stalin viisivuotissuunnitelman tuloksista".

E. E. E. E.
Pääkonsuli.

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~KUULUSTUS~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 1.

Pietari ssa 10 p:nä tammikuuta 1933.

KONSULIN VIRASTO	
3 255 fce.	12. 33
14/1. 33	111
53 R2	f

Asia: Eksportlesin englantilainen
puutavarakauppa.

Eksportlesin ja englantilaisen Timber Buying Co:n välillä käskettiin vksi 1933 aikaansaatu n. 435.000 std. käsittävä saha-tavarakauppa on täällä - ja Moskovassa - herättänyt pelkkää mielihyvää. Sillä Ottawan sopimuksen eräs artikla (21:nen) antoi täällä ensin aihetta vakavaan huoleen siitä, että Englannin puutavaraostot täältä saattavat supistua varsin tuntuvasti. Nyt osoittautui, etteivät ne tämän vuoden osalta supistuneetkaan muuta kuin n. 15.000 std:lla, mutta että hinta sitten viime kaupan samalla nousi 10 shillingillä standerttia kohti: rahallinen liiketappio on niinmuodoin mitätön, jopa olematonkin.

Eksportles kuuluu olevan tähän sitäkin tyytyväisempi, kun sen kvantitatiiviset leveranssimahdollisuudet tänä vuonna ovat entistä tuntuvasti vähäisemmät - kuivat varastot loppuivat viime vuonna.

Sitäpaitsi - kuten olen kuullut lähteestä, jolle kyllä - kään en saata antaa aivan pätevää merkitystä puutavara-asioissa - Eksportlesin uudessa englantilaisessa sopimuksessa kuuluu olevan n.s. optiot sekä Eksportlesin että englantilaisen ostajan hyväksi: edellisen hyväksi määrän suhteen (siis Kanadan ontuvan leveranssin varalle) ja jälkimäisen hyväksi hinnan suhteen (täten

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi

3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta

Tuskin ulkomaille, mutta muuten Ministeriön harkinnan mukaan.

siis vieläkin peljättäisiin Suomen ja Ruotsin "dumpingia").

Onko tämä tietoni optioista oikea, sitä en tosiaankaan rohkene taata; mutta oletan, että meidän puutavaranviejämme voivat sen todeta parhaiten Lontoosta käsin.

Joka tapauksessa minun täytyy sanoa havainneeni, että ne meikäläiset laskelmat, jotka perustuivat Ottawan konferenssin tuloksiin ja joista odotettiin maallemme ainakin välillisesti positivistia hyötyä, eivät ainakaan nyt alkaneen vuoden osalta ole juuri pitäneet paikkaansa. Omalta vaatimattomalta osaltaan allekirjoittanut pitkin viime vuotta koetti varoittaa liikaa rakentamasta mihinkään teorioihin ja hurskaisiin toiveisiin Englannin puutavaramarkkinsin ja sen ulkomaisten yhteyksien suhteen, sillä Eksportles ei ole objektiivisesti katsoen mikään halveksittava kilpailija eikä englantilainen ostaja ole mitään muuta, kuin liikemies, minkä seikan suhteen aina muistan täällä ja Moskovassa tapaamieni englantilaisten puutavaramiesten lausunnot, joiden kvintessenssi aina oli: business is business.

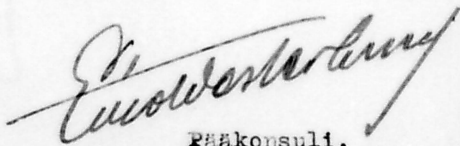
Mutta sittenkin: tämän vuoden englantilais-venäläinen hankintasopimus on käsittäkseni meilläkin sikäli edullinen, että siinä määrättyt hinnat ovat edes 10 shillingiä standertilta korkeammat, kuin mitä ne olivat viime vuonna. Siihen meidän puutavaranvientimme voi jotakin perustaa ja siis laskea sekin saavansa viime vuotisia parempia hintoja. Missään tapauksessa meikäläisten ei pitäisi myydä halvemmalla, kuin mitä Eksportles myy - kun tämä nyt on luopunut dumpingista -, vaan heidän olisi mahdollisesti huonomman tavaranlaadun korvaukseksi paremman lajittelun takia vaadittava ainakin samat hinnat, kuin mitä venäläiset saavat.

Eksportlesin herrat näyttävät olevan sitä ⁿⁱⁱⁿmieltä, että Kanada v.1934 ei kykenisi toimittamaan Englantiin sanottavasti

suurempaa määrää puutavaraa kuin tähänkään asti - varsinkaan kun laatu yleensä ei ole sen mukaista, kuin mihin englantilaiset ovat tottuneet. Toisaalta taas Eksportles valmistautunee maksimalikysyntää vastaavaan tuotantoon tänä vuonna, - vaikka talventulon hitaus on jo nyt aiheuttanut sille arveluttavia vahinkoja.

Kaikki nämä seikat ovat mielestäni sellaisia, että meidän puutavaranvientimme on otettava ne tarkoin huomioon laskelmissaan.

Toisaalta on - mielestäni - otettava huomioon Eksportles ovelana, päteväenä ja solidinakin myyjänä, ja toisaalta taas englantilainen ostaja oikeana liikemiehenä, jonka ohjeena ensimmäisessä sijassa on objektiivinen business - periaate ja vasta toisessa sijassa - jos ollenkaan - subjektiivinen sympatia tai anti-patia.


Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R₂

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 2.

Pääkonsuli Westerlund.

12/1 1933.

C

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~LEHTI~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 2.

Pietari ssa 12 p:nä tammi kuuta 19 33.

3 258 Re. 93
14/1-33
53 R2 f

Asia: Stalin viisivuotissuunnitelman tuloksista.

Kommunistisen puolueen keskuskomitean ja keskuskontrollikomitean yhteisessä istunnossa kuluvaan tammik. 7 p. Stalin piti suuren esitelmän ensimmäisen viisivuotissuunnitelman tuloksista, joka esitelmä julkaistiin tammik. 10 p:n lehdissä. Puhe on monessa suhteessa sangen mielenkiintoinen. Se on varsin selvä ja erittäin ovelasti kokoonpantu; pitkir matkaa Stalin esittää neuvostolaisten numero- y.m. tietojen rinnalla kapitalististen maiden nykyistä tilannetta valaisevia numerotietoja saaden tällä tavalla voimakkaan agitatorisesti esiin Neuvostoliiton "nousun" ja länsimaiden "laskun" välillä vallitsevan vastakohtaisuuden.

Puuttumatta esitelmään kokonaisuudessaan allekirjoittanut rajoittuu tässä mainitsemaan eräitä teollisuutta ja maataloutta koskevia numeroita ja n.s. tosiseikkoja, joilla Stalin tahtoo todistaa, että viisivuotissuunnitelma itse asiassa on kokonaan toteutettu 4 vuodessa 3 kuukaudessa (tämä 3 kk:n aika on se "trikoineljännes", joka syntyi siirrettäessä talousvuoden alku lokak. 1 p:stä tammik. 1 p:ään).

Yleinen teollisuustuotanto - ohjelma on toteutettu - ilmoittaa Stalin - 93,7 % siitä, mitä viisivuotissuunnitelma edellytti.

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta
Tavallinen.]

6,3 %:n vajauksen Stalin sanoo johtuneen siitä seikasta, että kun naapurimaat kieltäytyivät tekemästä hyökkäämättömyyssopimuksia ja kun tilanne kaukaisessa idässä kärjistyi, niin piti nopeasti siirtää joukko tehtaita sotatarpeiden valmistukseen, mikä siirrettäessä aiheutti neljän kuukauden täydellisen pysähdyksen tehtaitten toiminnassa. Täten tosin saatiin maan puolustuskyky ensiluokkaiseksi, mutta hintana oli viisivuotissuunnitelman toteuttamisen puuttuminen 6,3 %:lla. Tuohon 93,7 %:iin sisältyy kuitenkin teollisuustuotanto, joka on yli kolme kertaa suurempi kuin Venäjän teollisuustuotanto ennen sotaa ja yli kaksi kertaa suurempi, kuin mitä oli tuotanto v.1928.

Raskaan teollisuuden tuotanto oli sensijaan 108 % viisivuotissuunnitelman edellyttämästä määrästä.

Mitä siis Neuvostoliiton teollisuus oikeastaan tuottaa? Stalin vastaa tähän, ettei Venäjällä ollut ennen "mustaa metallurgiaa", traktoriteollisuutta, automobiliteollisuutta, sorviteollisuutta, nykyaikaista kemiallista teollisuutta, todellista maatalouskoneteollisuutta, lentokoneteollisuutta, mutta että kaikkea tätä nyt on. Sähkövoiman tuotannossa Venäjä ennen oli viimeisiä, mutta nyt ensimmäisiä maailmassa; samoin naftan ja hiilen tuotannossa.

Stalin sanoo, että toista viisivuotissuunnitelmaa toteutettaessa ei ole sovellettava sellaista vauhtia, sellaisia "tempoja", kuin ensimmäisen viisivuotissuunnitelman aikana, jolloin teollisuustuotannon vuotuinen lisäkasvu oli keskimäärin 22 %. Toista viisivuotissuunnitelmaa varten riittää Stalinin mielestä 13 - 14 % vuotuinen lisäkasvu. Tätä hän perustelee sillä, että ensimmäisen viisivuotissuunnitelman aikana on luotu nykyaikainen teknillinen perusta teollisuudelle, liikenteelle ja maataloudelle; että maan puolustuskuntoisuus on saatu ylen tehokkaaksi; että sadat uudet tehtaot on saatu kasvattamaan kvalifisoitua työvoimaa, jota kui -

tenkaan vielä ei ole riittävästi.

Edellämainittua teollisuustuotannon vuotuista lisäkasvua Stalin valaisee vielä seuraavilla laskeleilla:

V.1925 oli teollisuustuotannon lisäkasvu 66 %. Sen nettoarvo oli silloin 7.700 milj. rpl., ja 66 % kasvu vastasi yli 3 miljardia rpl., joten jokainen prosentti oli 43 milj. rpl. V.1928 oli lisäkasvu 26 %, tuotannon nettoarvo 15.500 milj. rpl. ja lisäkasvun arvo 3.280 milj. rpl., joten kukin prosentti vastasi 120 milj. rpl. V. 1931 oli lisäkasvu 22 %, tuotannon nettoarvo 30.600 milj. rpl., lisäkasvun arvo 5.600 milj. rpl. ja kunkin prosentin arvo 250 milj. rpl. V. 1933 Stalin arvelee lisäkasvun olevan 16 %, arvoltaan 5 miljardia, ja kunkin prosentin arvonsiis 320 - 340 milj. rpl. - Täten Stalin tahtoo osoittaa, ettei teollisuustuotannon kvantitatiivista lisäkasvua näyttävä prosenttimäärä sinänsä - siis "tempojen" suuruus - ole mikään konkretinen arvicinisinormi, vaan että tällaiseksi on pätevämpi se ^{kulta-}arvo, mikä tulee kunkin yksityisen prosentin osalle.

Viisivuotissuunnitelman toteuttamisesta maatalouden alalla Stalin esittää seuraavia tietoja:

Kollektivitalouksia on (n. kolmessa vuodessa) luotu yli 200.000 ja valtioneiloja (sovhoseja) n. 5.000. Kylvöalaa on neljässä vuodessa lisätty 21 miljonalla hehtaarilla. Kollektivitalouksiin kuuluu yli 60 % kaikista talonpoikaistalouksista ja yli 70 % talonpoikaismaista. Tämä on kolme kertaa enemmän, kuin mitä viisivuotissuunnitelma edellytti. Ennen kollektivisointia talonpoikaistaloudet tuottivat n. 500 - 600 milj. puutaa viljaa; nyt " on mahdollista" saada 1.200 - 1.400 milj. puutaa. Viisivuotissuunnitelman aikana kulakkiluokka on hajoitettu, vaikkakaan ei vielä lyöty; työtätekevä talonpoikaismäestö on vapautettu kulakkien riistännästä ja sille luotu "luja taloudellinen pohja" kollektivitalouden muodossa. Pieniviljelijämaasta on tehty maailman suurin maata -

lousmaa.

Niiden huomautusten johdosta, jotka koskevat kollektivitalouksien ja sovhosien huonoa kannattavuutta ja suurta varainnielentää, Stalin sanoo, että useat teollisuuslaitoksetkin - tekstiilitehtaat, Nishni-Nowgorodin autotehdas - ovat olleet kannattamattomia, mutta jonkun vuoden kuluttua ne ovat käyneet ja käyvät kannattaviksi. "Kannattavuus on otettava yleisen kansantalouden kannalta muutamien vuosien aikana". Tämän Stalin sanoo koskevan eritoten kollektivitalouksia ja sovhosia, sillä kun muutamissa vuosissa on luotu 205.000 uutta suurta yritystä, joilla on samanlainen merkitys maataloudelle, kuin mikä tehtailla on teollisuudelle, niin ei voi vaatia niiden olevan heti kannattavia. Sitäpaitsi - sanoo Stalin - on jo tuhansia kollektivitalouksia ja kymmeniä sovhosia, jotka jo nyt ovat täysin kannattavia. Kollektivitaloudet ja sovhosit elävät vielä yleensä samalla aikaa, kuin mitä tehtaat elivät v.v. 1920 - 1921, mutta Stalin sanoo olevan epäilemättä, että 2 - 3 vuoden kuluttua ne tulevat kannattaviksi.

Edelleen Stalin sanoo, etteivät nämä saavutukset merkitse sitä, että kollektivisoitumista edelleenkin ajettaisiin yhtä voimakkaasti, kuin viime vuosina. "Me olemme jo varsinaisesti saaneet loppuun Neuvostoliiton tärkeimpien piirikuntien kollektivisoinnin". "Me olemme päässeet siihen, että talonpoikaisväestön suunnattoman enemmistön tietoisuudessa kollektivitaloudet ovat käyneet talouden parhaimmiksi muodoiksi." Nykyisenä tehtävänä on - hän sanoo - kollektivitalouksien organisatorinen lujittaminen, tuholaisainesten poistaminen niistä ja kollektivitalouksien tekeminen "todella bolshevistiksi".

Stalinin esitelmän muista osista rajoitun tässä vain lyhyesti mainitsemaan sen, että hän tunnustaa, "ettemme vielä ole päässeet täysin tyydyttämään työläisten ja talonpoikain aineellisia tarpeita", - ja että "tuskin siihen kykenemmekään lähimpinä vuo-

sina".

Otettakoon tähän lopuksi vielä Stalinin esitelmän yleiset lopulliset johtopäätökset tarkkaan käännettyinä, demagogisine höysteineen ja tyylikukkasineen:

1/ Viisivuotissuunnitelman tulokset ovat kumonnet porvarillisten ja sosialidemokratisten toimihenkilöiden väitteet siitä, että viisivuotissuunnitelma on mielikuva, houre, toteutumaton unelma. Viisivuotissuunnitelman tulokset ovat näyttäneet, että viisivuotissuunnitelma jo on toteutettu.

2/ Viisivuotissuunnitelman tulokset ovat lyöneet rikki porvarillisen "uskon symbolin" siitä, ettei työläisluokka kykene rakentamaan uutta, että se kykenee vain hävittämään vanhaa. Viisivuotissuunnitelman tulokset ovat näyttäneet, että työläisluokka yhtä hyvin kykenee rakentamaan uutta, kuin tuhoamaan vanhaa.

3/ Viisivuotissuunnitelman tulokset ovat lyöneet rikki sosialidemokratien teesin siitä, että on mahdotonta rakentaa sosialismi yhdessä erillisessä maassa. Viisivuotissuunnitelman tulokset ovat näyttäneet, että on täysin mahdollista rakentaa yhdessä maassa sosialistinen yhteiskunta, sillä sellaisen yhteiskunnan taloudellinen fundamentti on jo rakennettu Neuvostoliitossa.

4/ Viisivuotissuunnitelman tulokset ovat kumonnet porvarillisten talousmiesten väitteen siitä, että talouden kapitalistinen järjestelmä on paras järjestelmä, että jokainen muu talousjärjestelmä on kestämaton ja kykenemätön läpäisemään taloudellisen kehityksen vaikeuksien sille asettaman tutkinnon. Viisivuotissuunnitelman tulokset ovat näyttäneet, että talouden kapitalistinen järjestelmä on kestämaton ja heikko, että se jo on elänyt aikansa ja että sen on luovutettava paikkansa talouden toiselle, korkeammalle, sosialistiselle neuvostojärjestelmälle, joka ei pelkää kriisejä ja joka kykenee voittamaan kapitalismille ylivoimaiset vaikeudet, - se on talouden neuvostolainen järjestelmä.

5/ Viisivuotissuunnitelman tulokset vihdoin ovat näyttäneet, että (kommunistinen) puolue on voittamaton, jos se tietää, minne asiat on vietävä, ja jos se ei pelkää vaikeuksia.

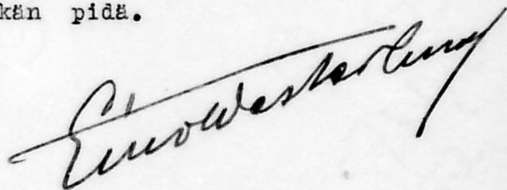
Niin mielenkiintoinen kuin Stalinin esitelmä mietteineen, väitteineen ja apologioineenkin on, kokonaisuudessaan luettuna, niin jokseenkin vähään supistuu siinä kuitenkin ankarasti asiallinen materiaali. Niinpä kaikkien, tärkeimpienkin teollisuudenhaarain kehitystä valaisevat numerot puuttuvat kokonaan. Hämmästyttävä joka tapauksessa on Stalinin väite, että koko teollisuuden viisivuotissuunnitelma olisi toteutettu - ja vieläpä alkuperäistä laskelmaa lyhyemmässä ajassa - kokonaista 93,7 %. Jo tämän seikan - varsinkin kun puhuja selittää syyn tuon 6,3 %:n puuttumiseen - olisi luullut Stalinin voivan ilmoittaa yksityiskohtaisempiakin numeroita.

Jos tuo Stalinin mainitsema prosenttiluku on oikea - ja virallisesti oikeana sitä kai toistaiseksi täytynee pitää -, niin se on epäilemättä yllätys Länsi - Euroopalle ja Amerikallekin. Täällä vuosien kuluessa tapaamani amerikalaiset insinöörit, jotka itse aktivisesti ovat olleet mukana toteuttamassa teollisuuden viisivuotissuunnitelmaa, ovat arvioineet tuon toteuttamisen voivan nousta n. 85 %:iin, jota tuotakin lukua pidettiin ulkomailla hyvin liioiteltuna.

Stalinin esitelmässä kiintyy meikäläisen huomio samaan seikkaan, josta mainitsin viime marrask. 6 p. vallankumouksen 15 - vuotisjuhlan yhteydessä täällä pidettyä juhlakokousta keuhassa raportissani (N:o 15). Silloin Pietarin sotilaspiirin komentaja Below sanoi puna-armeijan olevan täysin taisteluvalmiin. Ja nyt Stalin esitelmässään toistaa saman väitteen ja vieläpä pontevamminkin, - joskin Stalin tosin puhuu yksinomaan maan

"puolustuksesta". Tämä erinomainen militaristinen varmuus on seikka, johon mielestäni meillä jatkuvasti on kiinnitettävä mitä tarkinta huomiota.

Varmuus, luja usko ja optimismi ovat yleensäkin Stalinin esitelmälle ominaisia. Eikä ihmeikään: onhan hänellä täysin pätevät syyt siihen. Europa - Amerikahan menee ainakin taloudellisessa kehityksessä alaspäin, mutta Neuvostoliitto nousee. Pientä tällöin on tietysti takäläinen silminnähtävä elintarvepula: Stalinkin kuittaa sen vähäisellä viittauksella eikä edes anna toiveita tilanteen paranemisesta lähimpinä vuosina. Ja sitä paitsi: "raskas teollisuus" (ja armeija) ei kärsi elintarvepuhlasta, ei ainakaan tämän sanan neuvostolaisessa mielessä. Muihin taas sovelletaan sitä niistä harvoista raamatun lauseista, joita täällä puustavillisesti noudatetaan ja joka kuuluu : sen, joka ei tee työtä, hänen ei syömänsä pidä.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R2

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 3.

Pääkonsuli Westerlund.

19/1 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

77.

4 258 lae. : 33
21/2.33.

Pietari SSA 20 P:nä tammi KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: / 19.....

53 R2 of
Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Pääkonsulinvirasto tähän ohella kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N:o 3/33, joka sisältää asian:

" Syntetistä kautsukia alkoholista".

E. Uotinen
Pääkonsuli.

PIETARI SSA OLEVA ~~XXXXXXXXXX~~. PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 3.

Pietari ssa 19 p:nä tammi kuuta 1933.

4 258 hae. : : 33
21/I.33
53 R2 f

Asia: Syntetistä kautsukia alko-
holista.

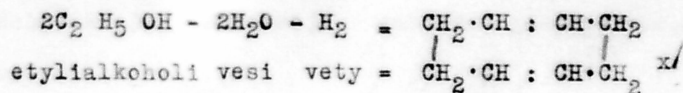
Kirjelmässäni N:o 906 marraskuun 2 p:ltä 1932 mainitsin, että Neuvostoliitossa on ruvettu valmistamaan syntetistä kautsukia n.m. alkoholista. Tämän valmistusmenettelyn on keksinyt tunnettu kemisti, akatemikko Lebedew. V. 1926 Neuvostoliiton silloinen korkein kansantalousneuvosto antoi kemistien tehtäväksi syntetisen kautsukin valmistustavan keksimisen. Eri tavoista, joita tällöin esitettiin - asetylenikautsukki, naftakautsukki - akatemikko Lebedewin valmistustapa havaittiin konkretisimmaksi, ja sitä ruvettiin harjoittamaan melko suuressa mitassa; nykyään on käynnissä jo 4 alkoholikautsukitehdasta (yksi Jaroslavlissa, yksi Voroneshissa ja kaksi jossakin Ukrainassa).

Olen yksityisesti kuullut tästä valmistustavasta suullisen esityksen, jota seuraavassa koetan referoida. Ollen kemiassa kuitenkin täydellinen rudis en tietysti rohkene olettaa, että asiantuntija saisi selostuksestani selvää käsitystä. Mutta kaiken varalta kuitenkin uskallan yrittää.

Lebedewin menettelyn mukaan käytetään valmistukseen etyli-alkoholia, joka katalysatorien avulla dehydralisoidaan ja dehydrogenisoidaan, mistä tuloksena on divinil - niminen aine; tämä on syntetisen kautsukin perusraaka-aine. Seuraavan kaavan pitäisi ku-

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Asiantuntijoille.

vata tuota prosessia:



Divinilin saamiseksi alkoholi kuumennetaan katalysatoreiden ohella 250° - 400°. Näiden kokoonpano pidetään ankarasti salassa. Vain se voidaan todeta, että dehydraalisoimiseen ja dehydrogenisoimiseen tarvitaan eri katalysatorit. Reaktio tapahtuu metalliputkissa, jolloin ensiksi saadaan n.s. destillaatti, missä on eri alkoholeja, cetoneja ja oliveja; näillä ei kuitenkaan ole mitään merkitystä. Sitten saadaan n.s. isobutilia ja viniliä. Viniliä saadaan n.20 %; se on väritöntä ainetta, jonka kiehumapiste on - 40°. Vinil kondensoidaan sitten metallisella natriumilla, joka pannaan edellämainittuihin metalliputkiin "rihmoina", ja kondensointi tapahtuu "rihmojen" ympärillä. Jotta kondensointi olisi tasaista, lisätään hieman kolloidi-natriumia. Tuloksena on kova aine, jonka nimi on natrium- eli soda - divinil ja joka on syntetisen kautsukin varsinaista raaka-ainetta. Sen valmistuksen jatkuva prosessi tapahtuu samoin kuin luonnonkautsukinkin.

Täten saadun kautsukin venyväisyys on 200 kg/m², luonnonkautsukin venyväisyyden ollessa kai 220 - 230 kg/m². Syntetisen kautsukin ero luonnonkautsukin suhteen on pääasiassa se, ettei edellinen millään tavalla liimaudu. Toinen ero on se, että syntetisen kautsukki tulee toistaiseksi kalliimmaksi kuin luonnonkautsukki, sillä 1 kg. diviniliä kuuluu vaativan 5 kg. alkoholia; mutta tärkeät teknilliset piirit lohduttautunevat sillä, että tähän teollisuuteen ei tarvita viljasta ja perunasta valmistettua spriiä, vaan että esim. puusta voidaan saada täysin kelvollista ja halpaa alkoholia.

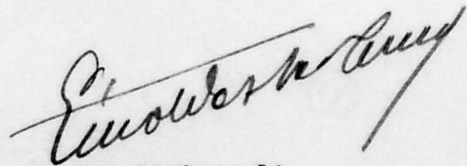
x/ Allekirjoittanut kopioi tuon kaavan paperista ymmärtämättä siitä muuta kuin suunnilleen ne merkit, mitkä ovat yhtäläisyysmerkkien vasemmalla puolella.

Puheenalaisesta syntetisistä kumista on täällä jo valmistettu sadetakkeja, kalosseja, autojen päällyskumia, laboratorioletkuja y.m.s.

Sikäli kuin tämä raportti voi joutua asiantuntevan lukijan käsiin, pyydän valittua kemian täydellistä outoutta allekirjoittaneelle, mistä outoudesta pakostakin johtuu edelläolevan selostuksen poropeukalomaisuus. En nim. saanut tilaisuutta omin silmin nähdä kysymyksessä olevaa asiakirjaa (paitsi kopioimaani kemiallista kaavaa), jotta olisin voinut kääntää sen, vaan minun oli tyydyttävä tekemään pikaisia muistiinpanoja nopean suullisen kerronnan nojalla. Ja alan tuntemattomuuden takia olen tietysti saattanut referoida tarpeetonta ja jättää pois tarpeellista sekä referaattissa muutenkin tehdä törkeitä virheitä.

Mutta jos selostukseni kaikesta huolimatta sattuisi herättämään mielenkiintoa ja jos siinä kerrotut asiat ehkä saattaisivat olla meikäläisille jossakin suhteessa uusia sekä jos niistä sentakia haluttaisiin selvempiä ja täsmällisempiä tietoja, niin niiden hankkimiseen, mahdollisuuksien mukaan, olen mielihyvin valmis.

Tässä selostuksessa mainitut asiat olisi pidettava julki-suudelta ainakin sikäli salassa, ettei lähdettä viittamallaakaan tuotaisi ilmi.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R2

ASIA: f.

Pielarissa olevan pääkonsuliviraston Rep. n:o 4.

Pääkonsuli Westerland.

30/7 1933.

Kangas.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

134.

Pietari SSA 3 P: NÄ helmi KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M. / 19

ULKOASIAIN	
11/256	33
4/2-33	:
53 R2	f.

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Pääkonsulinvirasto tämän ohella kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N:o 4/33, joka sisältää asian:

"Yhteistoimintasopimuksesta puutavaranviennissä".

AA
22/3.

E. V. Vesterberg
Pääkonsuli.

PIETARI SSA OLEVA ~~LAHKKUUS~~ PÄÄKONSULINVIKASTO.

RAPORTTI n:o 4.

Pietari ssa 30 p:nä tammi kuuta 19 33.

286 ae. 33

4/2-33

59 R2 f

Asia: Yhteistoimintasopimuksesta
puutavaraviennissä.

Tästä sopimuspuuhasta ei ole viime aikoina täällä kuulunut juuri mitään. Mutta erinäisistä merkeistä päättäen se kuitenkin on yhä vireillä sekä täällä ja Moskovassa että myöskin Tukholmassa.

Eksportlesille tämä asia tuntuu erikoisesti olevan sydämenasia, eikä se Svenska trävaruexportföreningenillekään näytä olevan bagatelli.

Tiedän aivan autentisesti, että hra Ekman äskettäin on ollut siitä epävirallisesti keskustelussa erittäin huomattavien neuvostolaisten kanssa, jolloin hän oli todennut neuvostolaisten olevan "synnerligen intresserade av att avtal träffas mellan Sverige, Sovjet och Finland om reglering av trävaruexporten" - kuten hra Ekmanin omat sanat kuuluvat. Omasta puolestaan hra Ekman oli neuvostolaisille lausunut "i den riktningen att även i Sverige finnes intresse härför".

Hra Ekmanin alkusaunnitelma asiassa on tällainen: "Skulle underhandlingarna komma till stånd under detta år, avseende 1934 års export, borde de upptagas i så god tid, att de kunde slutföras innan sommaren. Ett villkor härför vore dock, att man

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi

3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, vaan Ministeriön harkinnan mukaan.

icke såsom vid senaste underhandlingarna började från början, där man börjat vid 1931 års underhandlingar, utan att man började, där man slutat under fjolårsunderhandlingarna och att ryssarnas representanter vore fullt underrättade om de underhandlingar, som tidigare förts".

Tämän ilmeisesti selvän ja järkevän kantansa hra Ekman lienee esiintuonut neuvostolaisille kyllin tehokkaasti, koskapa nämä olivat jo viittailleet lähimpiin toimenpiteisiin: "Jag fick" - sanoo hra Ekman nim. - "den uppfattningen, att ryssarna nu ytterligare skulle undersöka möjligheter att få Finland intresserad för nya förhandlingar."

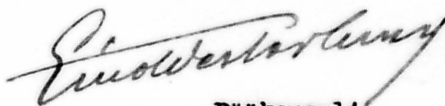
Tästä päättäen Suomi siis näyttää olevan yhteistoimintasuhteen pääasiallisimpana esteenä, - käsitys muuten, joka täällä ja Moskovassa on jo kauan ollut vallitsevana asianomaisissa piireissä.

Olosuhteita päällisinpuolin tarkastellessa - niitä kyllä - kään sen perusteellisimmin tuntematta - allekirjoittaneesta tuntuu siltä, kuin tuollaisen sopimuksen aikaansaanti ei saattaisi olla vahingoksi meidänkään puutavaraviennille; se voisi olla sille joko tarpeeton tahi jopa hyvinkin hyödyllinen, sillä parhassa tapauksessa se voisi vaikuttaa puutavaran hintojen kohoamiseen. Ja kun nimenomaan Ruotsissa näyttää olevan positivistista intressiä sopimuksen aikaansaamisen suhteen, niin ei saattaisi helposti olettaa Ruotsin etujen tässä asiassa olevan niin ristiriidassa meidän etujemme kanssa, että meikäläisten kannan tässä sopimusky-synyksessä tulisi olla kielteinen.

Edellä olevat ruotsinkieliset sitatit, joiden alkuperä on kuluvan tammik. 16 p:ltä, ovat tietysti mitä ankarimmin luottamuksellisia. Missään tapauksessa niiden ei pitäisi tulla ainakaan hra Ekmanin tietoon; hän tietysti toteaisi niiden autentisuuden,

mutta varmasti saisi oudon käsityksen niiden kulkuteistä, ja siitä voisi olla harmillisia seurauksia.

Allekirjoittanut on kertonut edelläolevan vain siinä mielessä, että tästä kertomasta mahdollisesti saattaisi olla jotakin hyötyä puutavaranviejillemme.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2.

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 5.

Pääkonsuli Westerlund.

9/2-33.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

165-

PietariSSA 9 P:nÄ helmi KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: 1 19

14 257 Sal . 33
11/2-33 - - 1

53 R2 f.

Ulkoasiainministeriö

LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Pääkonsulinvirasto tähän ohella kunnioittaen lähettää Ministe-
riölle raporttinsa N:o 5/33, joka sisältää asian:

"Uusi passijärjestelmä ja sen todennäköisistä seurauksista".

Eino Westerlund
Pääkonsuli.

P I E T A R I S S A O L E V A ~~REKORDIT~~. PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 5.

Pietari ssa 9 p:nä helmi kuuta 1933.

14 257 Sai . . . 33
 11/2-33 - - -
 53 R2 f

Asia: Uusi passijärjestelmä ja sen todennäköisistä seurauksista.

Viime jouluk. 27 p. Neuvostoliiton toimeenpaneva keskuskomitea ja kansankomissarien neuvosto antoivat uuden "passiasetuksen" (-lain) ("Poloshenie o pasportah"), jossa säädetään (1 §), että " SNT Liiton kaikilla 16 vuotta täyttäneillä kansalaisilla, jotka vakituisesti asuvat kaupungeissa ja työläisyhdyksunnissa ja jotka työskentelevät liikenteessä, sovhoiseissa ja uudisrakennuksilla, täytyy olla passi, ja että passi on "haltiansa ainoa henkilöllisyystodistus" (2 §). Asetus sisältää runsaasti muitakin määräyksiä, kuten passien annosta, käyttämisestä ja voimassaoloajasta (joka on 3 vuotta) sekä passittomien rahasakoista j.n.e. Nämä määräykset eivät kuitenkaan ole mitenkään drakonisia, ja koko asetus tekee tšekäläisissä oloissa aivan normalisen lainsäädäntötoimen vaikutuksen.

Toisenlaatuinen on tähän asetukseen liittyvä ohjesääntö (instruktio), jonka Neuvostoliiton kansankomissarien neuvosto on vahvistanut viime tammik. 14 p. Siinä säädetään, ensinnäkin, että passien antaminen Moskovassa ja Pietarissa ynnä niiden ympäristössä 100 km:n laajuisella vyöhykkeellä sekä Harkowissa ja sen ympärillä 50 km:n vyöhykkeellä on aloitettava tammik. 20 p. ja saatava loppuun viimeistään huhtik. 15 p. Muista paikkakunnista ei

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
 3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Tavallinen.

mainita mitään.

Kohtalokkain juuri tšekäläisille ihmisille on kuitenkin ohjesäännön 19 §, jonka mukaan niiltä, joille ei anneta passia tai jotka passitta saapuvat näihin kaupunkiin, kielletään oleskelu niissä ja niiden ympärillä. Edellisten on poistuttava 10 päivän ja jälkimäisten yhden vuorokauden kuluessa. Tällaiset henkilöt saavat - 20 §:n mukaan - "esteettömästi asua Neuvostoliiton muilla paikkakunnilla", missä heille annetaan passit, sittenkun näillä paikkakunnilla passijärjestelmä on toteutettu.

Ohjesäännön viimeisessä - 21 - §:ssä työnantajavirastot ja laitokset velvoitetaan kaikilta työhön ottamiltaan kansalaisilta vaatimaan passin esittämistä.

Ulkomaalaisista asetus enempiä kuin ohjesääntökään ei mainitse mitään. Tämä epäilemättä merkitsee sitä, että kansallisen passin omaavat ulkomaalaiset rinnastetaan niihin neuvostokansalaisiin joilla on passi, ja että passittomat ulkomaalaiset - m.m. suomalaiset ylliloikkarit - siis nauttivat "kansallista kohtelua", t.s. heidän on otettava neuvostolainen passi, mikäli sekään on mahdollista.

Mitä tuo mainittu 19 § sitten neuvostokansalaisten suhteen tulee käytännössä merkitsemään ?

Ennakkotietojen ja -viittailujen mukaan se näyttää merkitsevän sitä, että Pietarista passittomina karkoitetaan arviolta 500.000 - väitetäänpä 1 miljonaaakin - ja Moskovasta n. 1.000.000 ihmistä. Nämä luvut tietysti ovat aivan summittaisia, ehkä mieltävaltaisiakin. Mutta pieniin lukuihin tuskin aiottane rajoitua, koska koko toimenpiteen yhteiskuntapolitinen tarkoitus - nim. suurten kaupunkien vapauttaminen liika väestöstä - muuten jäisi toteuttamatta.

Tosin tällaista tarkoitusta ei ole sanottu asetuksessa eikä ohjesäännössä näillä olevan. Mutta eräissä lehtikommentareissa on siitä kyllä nimenomaan mainittu. Tietysti niiden lainsäädäntöaktien

polisihoidollinen rekisteröimistarkoitus on myöskin ilmeinen, mutta sen ensisijaiseen tärkeyteen ei näytä viittaavan se, että juuri se väestön osa, jonka erikoisesti luulisi täällä kaipaavan rekisteröintiä ja valvontaa, toistaiseksi jää passeitta. Tosin eräänä lähimpänä tarkoituksena saattaa olla n.s. tuotannolliseen työhön osallisen väestön tarkka rekisteröinti ja "puhdistus".

Se suuri joukko, mikä siis suurkaupungeissa jää passeitta ja joutuu karkoitettavaksi, käsittää pääasiallisesti entiset aristokratit, entisen rahaylimyksen ja kauppiaskunnan, papit ja kirkonpalvelijat, entisen santarmiston ja polisin jäsenet, sekä monet muut kategoriat n.s. "entisiä ihmisiä", näihin luettuina kulakit, keittelijat, koronkiskurit y.m., kaikkien jälkeläiset lukuunotettuina. Humoristisesti on tšekäläisissä lehdissä sanottu karkoitettavan kaikki "imelät, nöyrät ja pyhät" ihmisolennot, t.s. täällä vielä oleva "työtätekemätön aines". "Imeliä, nöyriä ja pyhiä" ihmisiä on tosiaankin Venäjällä aina ollut enemmän kuin ehkä missään muualla, ja täytyy itse asiassa - ainakin bolshevikien kannalta katsoen - myöntää, että heidän keskuudestaan ovat nykyään löydettävissä ne ihmistyyppit, jollaisia esiintyy kautta koko viime vuosisadan venäläisen kirjallisuuden "liikojen" eli "tarpeettomien ihmisten" nimellä.

Mutta oli miten oli; olkoon historiallinen ja sosialinen motiivointi millainen tahansa, - niin täytyy kuitenkin sanoa, että tästä neuvostohallituksen toimenpiteestä näyttää kehittyvän mitä surkein inhimillinen murhenäytelmä - sellaisistahan tämä maa muuten ei ole koskaan ollut köyhä - . On nim. otettava huomioon, että useimmat karkoitettavien kategoriaan kuuluvista ihmisistä ovat - mikäli eivät ole päässeet "armoihin" erikoissivistyksensä (esim. tiedemiehet ovat poikkeusasemassa) tai esim. suuren kielitaitonsa takia - koko vallankumouksen ajan eläneet paarias-luokan elämää; heidät on pakotettu työttömyyteen, heille ei ole annettu leipäkorttia, he ovat saaneet yleensäkin viettää suurkaupungin kurjinta köyhälistöelämää. Ja nyt heidän on verrattain äkkiä pois-

tuttava kotikaupungistaan, rahattomina ja räpsyissä.

Eräitten Suomen lehtien "erikoiskirjeenvaihtajat" ovat m.m. Pietarista tiedoittaneet täällä noiden karkoitettavien keskuudessa vallitsevan paniikin, joka muka kaduillakin on havaittavissa. Tämä tietysti on lorua; ei täällä kaduilla sallita mitään "paniikkia". Mutta se, että paniikkia on, se on totta; tämä paniikki ei kuitenkaan juuri ole syrjäisen nähtävissä; se vallitsee noiden onnettomien ihmisten "kodeissa" eli siis kellarien nurkissa ja kaikkialla siellä, missä kaksi tai kolme onnetonta turvallisesti tapaa toisensa ja ennenkaikkea heidän omissa mielissään, mikäli he eivät ole täysin apatisia. He niistä, joita vielä ei ikä eikä sairaus rasita, matkustavat mahdollisimman pian tuon 100 km:n vyöhykkeen ulkopuolelle, viikkomäärin odottaen junaa, sillä kaikki junat ovat täpötäynnä. Eikä luultavasti kenelläkään ole vähäisintäkään aavistusta, millä keinoin uudessa olopaikassa on tultava toimeen.

Monet nuoremmat kyllä osoittavat epätoivoisen tarmoa; niinpä meiltäkin muuan kävi pyytämässä todistusta siitä, että hänen isänsä - joskus kymmenkunta vuotta sitten - muka oli ollut Pääkonsulinvirastossa jossakin tilapäisessä työssä, voidakseen edes siten todistaa kuuluvansa "työtätekeviin". Todistus valitettavasti jäi saamatta, kun mitään perusteen tapaistakaan ei ollut löydetävissä.

Viime viikon lopulla pistäytyi luonani Ranskan Moskovon -suurlähettiläs, kreivi Dejean. Hän tiedusteli, mitä olen kuullut tästä "inhimillisestä tragediasta" ja sanoi, että Euroopassa tällainen toimenpide tuskin olisi voinut tulla kysymykseen edes puolituhatta vuotta sitten; mutta Venäjällä se vielä nykyäänkin näyttää olevan täysin in the order of the things. Rohkenin hra suurlähettiläälle huomauttaa, että Venäjän kansa vielä suunnilleen miespolvi sitten oli orjakansaa ja että orjakasvatuksen tulokset ovat siis nähtävimmämme.

Haluan lopuksi vielä lausua pari sanaa inkeriläisten asemasta tämän asian yhteydessä. Se seikka, että Suomen kansalaisuuteen kuuluvat Inkerin talonpojat hyvin pian kaikki jo ovat Suomessa, ei tietysti johdu edellämainitun asetuksen - eikä minäkään muunkaan asetuksen tai lain - suoranaisista vaikutuksista, vaan miltei yksinomaan niin sanoakseni sosialisista syistä. Varsinaisten inkeriläisten keskuudesta taas melkein kaikki n.s. kulkurit jo on karkoitettu tai he muuten ovat menettäneet kaikki oikeutensa, joten tämä lainsäädäntötoimenpide tuskin - ainakaan sanottavasti - tällä kertaa vaikuttaa inkeriläisten asemaan. Pääkonsulinvirastolla ei ole ainakaan toistaiseksi tietoa yhdestäkään tapauksesta, jolloin inkeriläinen mainitun lainsäädäntötoimenpiteen vuoksi uhkasi joutua karkoitettavaksi. Huhtikuuhun mennessä tuollaisia tapauksia tietysti vielä voi ilmetä.

Sensijaan mielestäni n.s. yliloikkareiden asema saattaa hyvinkin tässä yhteydessä ratkaisevasti pahentua, ellei neuvostohallituksen kanssa hyvissä ajoin ennen huhtik. 15 p:ää saada aikaan heidän kohtaloon koskevaa modus vivendiä. Tosin edellämainitussa ohjesäännössä edellytetään, että n.s. väliaikaiset todistukset - joita useat yliloikkaarit ehkä voivat saada, ainakin mikäli heidät katsotaan n.s. sesonkityöläisiksi - ja jotka ovat toistaiseksi passien veroiset, mutta nämäkin, kuten myös varsinaiset passit, ovat tietysti neuvostolaisia asiakirjoja, joitten omistaminen merkitsee, ainakin käytännössä, neuvostokansalaisuutta. Ja jos asia menee niin pitkälle, että yliloikkaarit saavat varsinaisen neuvostolaisen passin - suomalaista passia he eivät ainakaan Pääkonsulinvirastolta voi saada, eikä sitä tunnustettaisikaan, koska Suomen ja Venäjän välillä ei ole konsuläärisopimusta - niin he silloin sekä de facto että myös - käsittäkseni - de jure ovat neuvostokansalaisia. Passittominahan he eivät saa olla.

Tällainen on täällä nykyään tilanne ja sen kehittymisen lähimmät perspektivit. Siitä selviytyminen vaatii nähdäkseni aivan

erikoisia, hyvin harkittuja toimenpiteitä meidän puoleltamme.

Eino Westerlund

Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2.

ASIA: f.

Pietarissa olevan lääkintöviraston rap. n:o 6.

Päämies: Westerlund.

9/3 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

285.

Pietari SSA 10 P:nä maalisk. KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: / 19

18 258 Soc. : 33
11/3.33
53 R2 f
Ulkoasiainministeriö

LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Ohellisena Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Minis -
teriölle raporttinsa N:o 6/33.

E. Westerlund
Pääkonsuli.

*Dollarikatastroofin
vaihtuksesta Pietarissa!*

Salainen.

P I E T A R I S S A O L E V A ~~DOSSI~~. PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 6.

Pietarissa 9 p:nä maalisk. 1933.

18 258 l. : 33
11/3-33
53 R2 f.

Asia: Dollarikatastrofin vaikutuksesta Pietarissa.

Dollarin äkillinen luhistuminen tuli tšekäläisille johtaville piireille täydellisenä yllätyksenä. Samana päivänä, kuin minä tieto katastrofista tänne tuli, olin sattumoisin keskusteluissa kommunistipuolueen tšekäläisten sekä massojen edustajien että (taloudellisten) johtomiesten kanssa. Edelliset riemuitsivat, - vähemmän tosin itse tapahtuman vuoksi sinänsä, kuin sentakia, että tämä tapahtuma on muka yhtenä vakuuttavana todisteena siitä perikadosta, minkä partaalla koko kapitalistinen järjestelmä on, ja siitä sortumisesta, mitä kohti kapitalismi ikäänkuin luonnonvoiman pakoittamana astelee viimeisiä askeleitaan. Muutamat bolshevikit ovat minulle sanoneet, että heidän tuomitsemansa Spenglerin analyysi "länsimaiden perikadosta" nyt rupeaa osoittautumaan todeksi, edellyttäen kuitenkin, ettei "länsimaihin" lueta Neuvostoliittoa.

Tšekäläisten talousmiesten ensimmäinen vaikutelma taas näytti olevan sellainen, kuin mitä eräs heidän ensimmäisistään minulle sanoi: "kaikki menee päin h-ttiä; meiltähän on riistetty arvojen mittari".

Kysymykseeni, mitä arvonmittoja Neuvostoliiton ulkomaankauppa nyttemmin voi käyttää, hän vastasi, että jäljellä on vielä

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Tavallinen.

Sweitsin frangi, Hollannin guldeni ja -"osittain" - Ranskan frangi. Mutta - hän huomautti - näillä kultavalutoilla ei ole laajempaa yleismaailmallista taloudellista merkitystä; niin että loppujen lopuksi hänen mielestään kultarupla ehkä jää ainoaksi päteväksi arvonmitaksi Neuvostoliiton valuutta-asioissa ja kauppasuhteissa. Sillä kultaruplahan on kiinteä normi ainakin paperilla ja jopa realiteettinakin varsinkin vienti- ja vieläpä tuontikaupassakin. Huomautukseeni, että esim. Suomen ja Neuvostoliiton välisessä kaupassa Suomen markka voisi muodostaa kiinteän arvonmittarin, tämä sama mies vastasi, että sen se todellakin voi tehdä, mikäli yleismaailmallinen kaaos sitä ei tuhoa.

Mitä taas dollarikatastrofin yleismaailmalliseen puoleen tulee, niin bolshevikien ajatustavalle on mielestäni erittäin kuvaava Moskovan "Isvestijan" maalisk. 7 p:n pääkirjoitus "Dollarin luhistuminen", jonka loppu kuuluu suomennettuna seuraavasti:

- "Kultadollarin luhistumisen seurauksena on inflation hillitön kulku kapitalistisen maailman kaikissa maissa, kaikkine siitä johtuvine taloudellisine ja sosialisine seurauksineen. Maailman talous on keskittynyt kultakanta-akselin ympärille. Englannin punta lakkasi olemasta kultavaluutta, ja sitä seurasi dollari. Hajoaa maailman luotto- ja valuuttajärjestelmä, hajoavat maailman taloudelliset yhteydet, kapitalistinen maailma kulkee kohti valuuttakaosta, kohti jatkuvaa yleismaailmallisen pulan jyrkkää syventymistä ja kohti imperialistisen kamppailun kärjistymistä. Koko kapitalistiselle maailmalle Amerikan dollari on ollut sinä majakkana, johon se luotti pulan raivoavan valtameren pimeässä yössä, ja tämä viimeinen majakka nyt on sammumassa. Tässä on Amerikan dollarin luhistumisen yleismaailmallinen merkitys." -

Näin bolshevikit. Täällä näinä päivinä pidetyssä kansainvälisessä turkishuutokaupassa mukana olleet europalaiset ja amerika-

laiset turkiksien suurkauppiat ovat lausuneet sellaisia mieli -
piteitä, että dollarin arvo saattaa tulla alennetuksi, mutta että
alennus ei tulle olemaan ainakaan sanottavasti suurempi, kuin mi -
tä voi olla kullan hinnan alennus, mihin varsinkin Yhdysvallois -
sa nykyään pyrittäne. Eräänlaisena optimistisena seikkana neuvos -
tolaisten puolelta mainittakoon, että turkiksien hintain noteeraus
huutokaupassa pysyi varsin vakavasti niiden dollarihintojen rajois -
sa, jotka oli tavaralle asetettu ennen Amerikasta tulleita huo -
lestuttavia uutisia.

E. Westerlund

Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R₂

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkons. vir. rap. n:o 7.

Pääkonsuli Wetterlund.

15/3 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o 108.

Pietari SSA 15 P:nä maaliskuuta 1933.

VIITTAUS: D. U. M: / 19.....

ULKOASIAIN		21 258/ae.	33
		18/3.33	
53	R2		f.

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Ohellisena Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministeriölle 5 kpl. raporttiaan N:o 7/33.

E. E. E. E.
Pääkonsuli.

Pietarin turkiskuntokamppea.

PIETARI SSA OLEVA LAHETYSTÖ.

RAPORTTI n:o 7.

Pietari ssa 14 p:nä maaliskuuta 19 33.

ULKOASIAIN
21 258 fac 33
1933
53 Ra p.

Asia: Pietarin turkishuutokauppa.

Neuvostoliiton turkistavarasyndikaatti "Sojuspushnina" oli määrännyt tavanmukaisen kansainvälisen talvihuutokauppansa alkavaksi kuluvan maalisk. 6 p. Täksi päiväksi oli Pietariin kertynyt lukuisa joukko ulkomaalaisia - euroalaisia ja amerikalaisia - turkiskauppiaita, ja kaikki oli valmiina huutokaupan aloittamiseksi. Mutta aivan viime tingassa tuli tieto Yhdysvaltain dollarikatastrofista, ja kun turkisten hinnat oli määrätty noteerattaviksi juuri dollareissa, niin epävarmuus dollarin arvon suhteen pakotti lykkäämään huutokaupan alun parilla päivällä. Alkuun päästiin maalisk. 8 p.

"Sojuspushninan" johto näytti varsin tyyneesti suhtautuvan dollarin horjahteluun. Hintoja ei pyritty nostamaan, ennenkuin viimeisenä huutokauppapäivänä (10/3), ja silloinkin vain sen verran, kuin mitä valtakunnanpankki oli alentanut dollarin kurssia (julkisesti valtakunnanpankki sitä ei noteeraa).

Maalisk. 8 p. oli alkajaisiksi järjestetty suuri ja komea banketti Astoria-hotelliin. Sinne oli kutsuttu kaikki ulkomaalaiset turkisostajat ja Pietarin konsulikunta sekä joukko Pietarin hallinnon johtomiehiä. Isäntänä esiintyi "Sojuspushninan" pääjohtaja hra Belenkij.

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaadustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaadustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Tavallinen.

Neuvostohallituksen puolesta tervehti vieraita ulkomaankaupan komissariaatin takäläinen valtuutettu hra Trojanowskij, minkä jälkeen vieraitten puolesta puhui kansainvälisen turkiskauppiassliiton puheenjohtaja tri Holländer Leipzigitä. Hän lausui "Sojus - pushninalle" ja sen johtajalle suuren tunnustuksen hyvän tavaran tarjoamisesta, korrekteista liikemetodeista, hyvästä organisatiosta ja erinomaisesta vieraanvaraisuudesta ja sanoi toivovansa, että alkavassa huutokaupassa tehtäisiin kauppoja sekä myyjän että ostajain tyydytykseksi. Ulkomaalaisten puolesta puhuivat vielä Yhdysvaltain edustaja Bernstein, pitäen erittäin pirteän ja humoristisen puheen dollarista ja turkiksista, Ranskan edustaja mr. Simon, muuan Englannin edustaja, Tšhekkoslovakian edustaja ja joku muu kin. Mieliälaa banketissa oli erinomainen, mihin osaltaan tietysti suuresti myötävaikuttivat herkkujen runsaudesta notkuvat pöydät. Loppupuheen piti "Sojuspushninan" johtaja hra Belenkij kertoen mielenkiintoisia tietoja syndikaattinsa toiminnasta. Niinpä hän mainitsi, että syndikaatin hallussa on nykyään 2 milj. ha riistametsää, missä 1932 oli 160 sovhosia eli metsästystilaa; näiden viljelysala on yhteensä 175.000 ha. Viisi vuotta sitten - hän kertoi - oli tällaisia tiloja vain 5. Alussa oli syndikaatilla 6 pientä turkisjalostustehdasta ja niissä yhteensä 2.500 työlläistä; nyt sillä on 22 tehdasta ja niissä 27.000 työlläistä. Kaikkiaan on syndikaatin palveluksessa yli 140.000 ihmistä. Hra Belenkij myönsi, että syndikaatti kiinteästi pyrkii jalostamaan turkiksensa ja väitti tässä suhteessa jo saavutetun huomattavia tuloksia - minkä puheessaan myöskin tri Holländer totesi.

Huutokauppaan varatut turkisvarastot oli sijoitettu ent. arvopaperipörssin suuriin saleihin, ja näyttelyitä oli järjestetty Astoria- ja Europa-hotelleihin.

Varastot käsittivät m.m.:

oravia, raakoja ja valmistettuja, n.	670.000	kpl.
punakettuja	35.000	"
hopeakettuja	1.710	"
naaleja	4.600	"
susia	2.000	"
kärppiä	120.000	"
näätä	5.200	"
hillereitä	33.000	"
jäniksiä	110.000	"

sekä lisäksi monen monia muita rahkoja. N.s. kriminnahkoja - erilaisia - oli kaikkiaan n. 100.000 kpl. ja niistä parhaat, n.s. persianer - laadut, tekivät hyvin kauppansa.

Huutokauppa päättyi maalisk. 10 p., ja ensimmäisenä päivänä myytiin jo 80 % kaikista oravannahoista.

Esitän tässä muutamia meitä kiinnostavien turkisnahkojen tukkuhintoja, jotka huutokaupassa noteerattiin:

punakettu, paras laatu,	12	dollaria	kpl.
hopeakettu, " "	64	" "	" "
näätä, " "	10	" "	" "
susi, " "	6	" "	" "
kärppä, " "	0,90	" "	" "
orava, n.s. siperialainen			
"teräs"-orava	0,40	" "	" "

Suomesta olivat huutokauppaan saapuneet hra Sandbacka (A.B. Hud- & Skinn-Companiet) Kokkolasta, insinööri Gustafsson (Osakeyhtiö Suomen Turkistehdas) Hämeenlinnasta sekä hra Grünstein Helsingistä. Kaksi ensiksi mainittua lienevät täällä muille ulkomalaisille myyneet suomalaista tavaraa enemmän kuin mitä he täältä ostivat (ostot rajoittunevat n. 1000 dollariin).

En ole vielä voinut saada tietoja siitä, miten suureksi huutokaupan kokonaismyynnin dollarisumma nousee; sitä kuulema parhaillaan lasketaan. Mutta arviolta voitane se määritellä noin 2 milj. dollariksi.

Ulkomaalaisten ostajien lukumäärä näissä huutokaupoissa on vuosi vuodelta lisääntynyt; nytkin oli läsnä suuri joukko uusia ostajia eri maista. Puhuttelemani lukuisat ulkomaalaiset tuntuivat olevan varsin tyytyväisiä huutokaupan järjestelyyn, tavaran laatuun ja hintoihinkin.

E. J. ...

Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R₂

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkons. vir. rap. n:o 8.

Pääkonsuli Westerland.

17/3 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o 330.

Pietari SSA 17 P:nä maalisk. KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: / 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ	
22/258/ae. : 33	
18/3.33	LIIT
	ASIA
53 R ₂	f.

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

S. O. K. kl.

Ohellisena Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministeriölle 5 kpl. raporttiaan N:o 8/33.

E. O. K.
Pääkonsuli.

*Selluloosa- ja paperituotantomme
mahdollisuuksista Lovetissa.*

PIETARI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

RAPORTTI n:o 8.

Pietari ssa 17 p:nä maalisk. kuuta 19 33.

22 258 f. 33
18/3. 33
.53 R2 f.

Asia: Sellulosa- ja paperituotantomme
mahdollisuuksista Neuvostoliitossa.

Satuin äskettäin joutumaan keskusteluun erään vahnastaan tuntemani ja nykyään varsin vaikutusvaltaisen moskovalaisen kommunistin kanssa. Puheen ollessa maittemme välisistä kauppasuhteista hän sanoi, että Neuvostoliiton sellulosa- ja paperiteollisuuden tuotanto ei lähimainkaan vastaa päivä päivältä lisääntyvää paperin tarvetta ja että Neuvostoliitto ennen pitkää on pakotettu ostamaan sellulosansa ja paperinsakin sieltä, mistä on edullisinta ostaa, - nim. Suomesta.

Hän kertoi, ettei neuvostohallitus mitenkään kykene lisäämään paperituotantoa siinä määrässä, kuin missä tarve- ja luku- taidottomuuden likvidointi- yhtämittaa kasvaa, ja hän huomautti, että paperin saanti on tässä maassa ja tässä suhteessa koko bolshevismille conditio sine qua non.

Keskustelutoverini ei tietenkään kyennyt antamaan minulle mitään konkreetisia perspektivejä; hän vain huomautti, että Suomen sellulosa- ja paperiteollisuuden ei pidä unohtaa Neuvostoliiton markkinoita, vaan nimenomaan tarkoin seurata niitä ja tarttua kiinni tilaisuuteen heti kun sellainen ilmenee.

Hän nimenomaan varoitti julkisesta reklamista ja kehoitti

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi

3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:

Vain asianomaisille

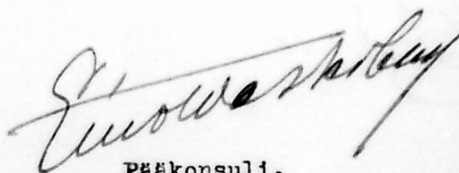
hoitamaan asiaa siten, että asianomaiset suomalaiset keskusjärjestöt (siis Sellulosayhdistys ja Paperikonttori) esim. lähettäisivät vastaaville neuvostolaisille laitoksille à titre d'information vaikka kuukausittain jonkinlaisen tilaston tuotannostaan ja myynnistä, jotta neuvostolaiset ostajat olisivat suunnilleen selvillä siitä, kuinka suuria määriä ne Suomesta voisivat hädäntullen ostaa.

Jätän tietysti asianomaisten arvioitavaksi sen seikan, sisältyääkö tuo keskustelukumppanini esittämä idea mitään positivistia.

Tuollaisten informatioiden lähettäminen tuskin aiheuttaisi sanottavampia hankaluuksia. Se tietenkin olisi tehtävä hyvin vaatimattomasti ja tyrkyttelemättä (nimenomaan postitse eikä kuriiritse).

Ja minusta tuntuu, että siitä saattaisi olla hyötyä.

Tämän raporttini tarkoituksena ei suinkaan ole turhan optimismin herättäminen sellulosan- ja paperinviejissä Venäjän markkinoiden suhteen. Olen vain halunnut heille tiedoittaa nähdäkseni verrattain pätevästä lähteestä saamani vihjaukset, jotka ehkä kannattaa ottaa huomioon kaiken varalta.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R₂

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 9.

Pääkonsuli Westerlund.

22/3 1933.

(Pääkons. Silakka)

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o 343.

Pietari SSA 22 P:nä maalisk. KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: / 19

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Ohellisena Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ulkoasian-
ministeriölle 5 kpl. raporttiaan N:o 9/33.

E. Vuolteen
Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ	
27/259/ae.	33
27/3.33	
53	Rn f.
Ulkoasiainministerio	
LLE	

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~KÄSITTELY~~. PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 9.

Pietari ssa 22 p:nä maalisk. kuuta 19 33.

KOASIA...
28/259 hae 33
27/3.33
53 R2 f

Asia: Metalliteollisuutemme mark -
kinoista Neuvostoliitossa.

Näin Pietarin horisontista katsellen näyttää käsittämättömältä, ettei Suomen metalliteollisuus viime kuukausina ole saanut Venäjältä yhtään mainittavaa tilausta, vaikka tilanne on antanut selviä vihjauksia sellaisten mahdollisuudesta. Tämä on sitäkin oudompaa, kun viimeksi Puola, jonka metalliteollisuus viime aikoina ei liene sanottavammin esiintynyt tšekäläisillä markkinoilla, nyt yhtäkkiä sai 2 ½ miljonan kultaruplan tilauksen, joka jokseenkin kokonaan käsittää metalliteollisuustuotteita (m.m. meiltä tilattaviksi lupailut veturit). Tosin 50 % tuosta summasta neuvostohallitus maksaa tavarassa, - mutta kauppahan se on silti. Tätä oudostelua lisää vielä se tosiasia, että olojen kehitys Saksassa helposti voi aiheuttaa neuvostolaisten tilausten Saksaan - menossa pysähtymistä, - puhumattakaan siitä mahdollisesta keskinäisestä markkinain sulkeutumisesta, mikä voi aiheutua Englannin kanssa äsken syntyneestä konfliktista.

Luulisi nimittäin, että Neuvostoliiton suurimpain konehankkijain - paitsi Yhdysvaltoja - uhatessa joutua pois näiltä markkinoilta ja neuvostohallituksen edelleen kuitenkin välttämättä tarvitessa ulkomaalaisia koneita, - että Suomenkin metalliteollisuus -

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi

3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta _____]:
Asianomaisille, ensi sijassa vuorineuvos Rob. Lavoniukselle.

den mahdollisuuksiin täällä kiinnitettäisiin huomiota.

Allekirjoittaneelta puuttuvat täällä Pietarissa mahdollisuudet päästä selville niistä syistä, mitkä todella aiheuttavat Suomen joutumisen syrjään takäläisiltä metalliteollisuustuotteiden vientimarkkinoilta. Eräitä sangen epävirallisia viittailuja sattuu täällä kuitenkin silloin tällöin toteamaan, mutta niistäkin on vaikeata sanoa, kohdistuvatko ne asian ytimeen.

Eräs konkretinen seikka, joka niinsanoakseni teknillisesti voi selittää tuon mainitun puolalaisen kaupan syntyä, on - mikäli puolalaiset ja neuvostolaiset ovat minulle täällä selittäneet - se, että Moskovassa on jo vuosikausia ollut toiminnassa puolalais-neuvostolainen yhtiö Sovpoltorg, joka edellämainitunkin kaupan on tehnyt ja jossa monet asiantuntevat puolalaiset ja neuvostolaiset miehet yhdessä - yhtiön pääomahan on yhteinen - taitavasti hoitavat Puolan teollisuuden menekkipropagandaa Neuvostoliitossa, huolellisesti ylläpitäen sellaisia suhteita neuvostolaisiin laitoksiin ja järjestöihin, että tuloksia tuon tuostakin koituu. Useamman vuoden aikana - jo Moskovassa ollessani - olen todennut puolalaisten olevan hyvin tyytyväisiä yhtiön toimintaan.

Tämä on nähdäkseni yksi - "teknillinen" - syy Puolan, ainakin satunnaiseen, yliotteeseen.

Toinen - puhtaasti kaupallinen - syy on, sikäli kuin minulle täällä on vakuutettu, se, että puolalaisten hinnat niissä tuotteissa, joissa he joutuivat kilpailemaan meidän kanssamme, olivat huomattavasti alemmat meikäläisiä hintoja. Mitään vertailevia numeroita tässä suhteessa ei kuitenkaan täältä ole saatavissa. Väitetään, että myöskin luottoaika olisi meiltä tarjottua pidempi.

Muut tätä ilmiötä koskevat syyt, joista täällä olen voinut sattua huhuina kuulemaan, sivuutan kokonaan asiaan kuulumattomina.

Yleisenä perussyynä neuvostohallituksen suppeihin ostoihin ulkomailta on tietysti rahan - s.o. kullaan - puute, Mutta toisaalta olivat neuvostolaiset puolalaista sopimusta tehdessään sanoneet, että he kernaasti ja oikeudenmukaisimmin maksaisivat tilauksensa 100 %:sti tavarassa, - mutta tavaran puutteessa maksu puoliksi suoritetaan rahassa.

Sellaiset suhteellisesti pienet summat, mitkä neuvostohallitus tarvitsee ostojaan varten Suomesta - vaikka ne olisivatkin 10 - 20 kertaisia nykyisiin verrattuina - se tietysti sanottavitta vaikeuksitta saa kokoon. Niin että rahapulan pelkoon tässä suhteessa meillä käsittääkseni tuskin on syytä. Pääasia sen sijaan on, että myyntimme tänne hoidetaan siten, että meille koitua hyöty olisi olosuhteisiin nähden maksimallinen.

Eino Westerlund
Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R₂.

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 10.

Pääkonsuli Westerlund.

5/4 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

289.

Pietarissa 5 P:nä huhti KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: / 19.....

ULKOASIAINMINISTERIÖ	
36 261 he.	33
8/4. 33	
53	Ra f.

Ulkoasiainministeriö

LLE

ASIA: Pääkonsulinvirastot raportit.

Ohellisina Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N^o 10 ja 11 5 kpl., jotka sisältävät asiat:

Uuden passiasetuksen toteuttaminen ja inkeriläiset,
Hajatietoja Neuvostoliiton puunjalostuksesta.

E. Westerlund

Pääkonsuli.

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~EUROOPAN~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 10.

Pietari ssa 3 p:nä huhti kuuta 19 33.

ULKOASIAINMINISTERIÖN	
36/261 ae.	33
8/4.33	10
53	R2 f.

Asia: Uuden passiasetuksen toteuttaminen ja inkeriläiset.

Olen varsin auktoritativisesta lähteestä saanut kuulla eräitä tietoja uuden passiasetuksen sovelluttamismetodeista, tietoja, jotka mielestäni ovat sangen lohdullisia Inkerin kansan kohtalon suhteen.

Olen jo aikaisemmin Ministeriölle tulkinut uuden passiasetuksen tarkoitusta, jona on suurkaupunkien (Pietarin, Moskovan ja Harkowin) vapauttaminen liikaväestöstä. Olen samalla myöskin todennut, ettei passiasetuksen sanamuoto mitenkään anna aiheutta tamukseen, että sen seurauksena Pietarissa ja Inkerissä olisi inkeriläisten joukkokarkoitus.

Nyt saamieni pätevien tietojen perusteella voin väittää, että passiasetuksen soveltaminen Inkerissä ei ollenkaan merkitse mitään uhkaa Inkerin suomalaiselle heimolle.

Asia on nim. sellainen, että Inkerin kylissä ei keneltäkään paikalliselta asukkaalta kielletä passia siitä yksinkertaisesta syystä, ettei kylissä ole liika-asutusta. Passeja kielletään Pietarissa ja sen 100 km:n vyöhykkeen sisällä olevissa kaupungeissa (m.m. Siestarjoella ja Parkalassa) ja näissäkin pääasiallisesti vain sellaisilta henkilöiltä, jotka viime vuosina ovat niihin muuttaneet. Tällaiset henkilöt veloitetaan samalla poistumaan

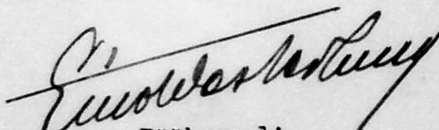
Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Tavallinen.

näiltä paikkakunnilta varsinaiselle kotipaikkakunnalleen. Tällaisia "karkoitettavia" lasketaan koituvan Pietarista n. 300.000 henkeä, eli määrä, joka suunnilleen vastaa Pietarin päivittäistä liika-asutusta. Näitten "karkoitettavien" pääosan muodostaa nykyinen n.s. "kolmas sääty" eli entinen aristokratia, kauppiaskunta ja muut ainekset, joilla neuvostolaisen perustuslain mukaan ei ole äänioikeutta ja jotka nykyisen tšekäläisen katsantokannan mukaan ovat sosialisesti tuottamatonta väestöä.

Talonpoikia "karkoitus" ei koske, paitsi mikäli heitä on siirtynyt kaupunkiin. Kaupungeissa olevat talonpojat velvoitetaan siirtymään kotikyläänsä, elleivät he ole tuottavassa työssä.

Suomen sanomalehdissä viime aikoina havaittua hälytystä inkeriläisten "joukkokarkoitusten" ja Inkerin suomalaisen väestön "varman tuhon" takia tšekäläiset johtavat neuvostoviranomaiset, joitten kanssa asiasta olen keskustellut, sanovat pitävänsä provokatorisena. He ovat minulle huomauttaneet saaneensa Suomen yleisestä mielipiteestä sellaisen käsityksen, kuin että bolshevikien muka välttämättä täytyisi todella ryhtyä Inkerin suomalaisen väestön tuhoamistoimenpiteisiin, jotta he suomalaisten silmissä olisivat täysiverisiä bolshevikeja ja jotta lehdistä eivät loppuisi sensatiomaiset "erikoistiedot" Inkerin hädästä.

Olen muuten näissä keskusteluissa voinut todeta, miten yllättävän tarkoin tšekäläiset neuvostoviranomaiset seuraavat Suomen lehdissä julkaistuja Inkerin oloja koskevia tietoja. Heidän arvostelunsa noista tiedoista on selvä: ne ovat yleensä "sairaamielikuvituksen" ja pahan tahdon tuotteita!


Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n: o 11.

Pääkonsuli Wenterland.

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~XXXXXX~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 11.

Pietari ssa 4 p:nä huhti kuuta 19 33.

36/261 fac	33.
8/4.33	
53	R2

Asia: Hajatietoja Neuvostoliiton
puunjalostuksesta.

Allekirjoittanut on parhaansa mukaan koettanut hankkia sellaisia tietoja Neuvostoliiton puunjalostusteollisuudesta, joilla saattaisi olla merkitystä Suomen Puunjalostusteollisuuden Keskusliitolle. Valittaen täytyy kuitenkin todeta, että tällaisten tietojen saanti on äärimmäisen vaikeata, ne kun on julistettu täällä valtiosalaisuuksiksi, joitten kertojan uhkana on kuolemanrangaistus.

Olen tavannut eräitä sängen asiantuntevia henkilöitä, joitten tiedoitusmahdollisuudet olisivat aivan ensiluokkaiset, mutta joitten on pakko visusti vaieta asioista.

Vain tiedon jyväsia sattuu heiltä ikäänkuin vahingossa luiskahtamaan keskustelun kuluessa.

Fanerituotannosta olen yleisenä lausuntona kuullut, että se edistyy jotakuinkin säännöllisesti. Tosin kahden viime vuoden aikana ei ole saatu valmiiksi muuta kuin yksi uusi faneritehdas (missä se on ja miten suuri sen tuotanto on, - sitä en toistaiseksi ole voinut saada selville); mutta fanerin vienti on viime vuosina melkoisesti kasvanut. Niinpä v.1931 vietiin faneria 61.151 tonnia (arvo 6.961.000 kultaruplaa), ja v. 1932 vietiin jo 96.131 tonnia (arvoltaan 8.552.000 kultaruplaa). Sopivien liima -

- Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Vain asianomaisille.

aineitten puute kuuluu aiheuttavan tuntuja haittoja faneriteollisuudelle.

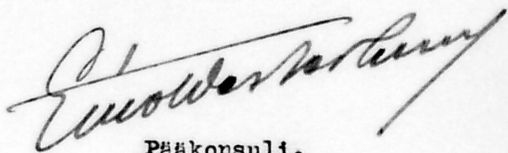
Sellulosan tuotannosta olen saanut selville, että kuluvan vuoden (1933) tuotantosuunnitelma on 245.000 tonnia. Kuinka paljon siitä tulee sulfaatti- ja kuinka paljon sulfiittisellulosan osalle, - siitä olen turhaan yrittänyt saada selkoa. Niinikään on toistaiseksi osoittautunut turhaksi selvittää, montako uutta sellulosatehdasta viime vuosina on rakennettu ja montako on rakenteilla. Sellulosan tuotanto on joka tapauksessa suhteellisesti paljon huonommalla kannalla, kuin fanerintuotanto, ja ammattimiesten käsityksenä näkyy olevan, että ennenpitkää on ryhdyttävä ostamaan sellulosaa Suomesta. Neuvostoliiton vientitilastossahan sellulosa ei ollenkaan figuroi.

Sahateollisuuden tuotantosuunnitelman kohtalosta kuluvana vuonna näyttään täällä oltavan melkoisesti huolestuneita. Varsinkin koskee tämä huolestuminen ensi vuoden vientimahdollisuuksia jo sentakia, että sahatavaran kotimainen tarve lakkaamatta kasvaa. Aivan ilmeiseltä näyttää, ettei Suomen sahatateollisuuden ensi vuonna tarvitse pahoin pelätä neuvostolaista kilpailua maailmanmarkkinoilla. Sahatavaran tuotantosuunnitelmia kuvaavia numeroita on täältä aivan mahdotonta saada. Olen kuitenkin kuullut sellaisen olettamuksen, että Eksportles saa olla erittäin hyvillään, jos se ensi vuodeksi kykenee realisoimaan ulkomaille $\frac{1}{2}$ milj. standerttia.

Neuvostolaisen paperipuun tämänvuotisista ulkomaisista myynneistä olen antanut yksityiskohtaisen selostuksen viime vuoden raportissani N^o 17 (joulukuun 27 p:ltä). Siihen on tehtävä vain se oikaisu, että saksalainen Waldhof-yhtymä on todellisuudessa ostanut 1 milj. m³ eikä 750.000 m³, kuten raportissani on sanottu.

Eksportlesin takäläinen ent. johtaja Ernest For on nykyään Rossfarfor-nimisen porslinitrustin johtajana. Olen kuullut, että

Eksportlesin asioita Pietarissa hoitaisi Danishewski, vaikka muodollisena v.t. johtajana lieneekin vielä nuori ja avuton Linski. Tätä seikkaa en vielä kuitenkaan ole voinut pätevästi todeta, kun Pietarin satama, missä Eksportlesin toimisto sijaitsee, ei ole vielä avoinna, eikä meikäläinen niin ollen kernaasti voi vielä käydä siellä tiedusteluilla.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2.

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulin vir. rap. n:o 12.

Pääkonsuli Westerlund.

2/5 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

470.

43 262 h. 33
6/5. 33

Pietari SSA 3 P:NA touko KUUTA 19.33.

53 R. 2 f.

VIITTAUS: D. U. M: 19.....

Ulkoasiainministeriö

LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportit.

Ohellisina Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministe-
riölle raporttinsa n^o 12/33 ja 13/33, jotka sisältävät asiat:

Vappuparaati Pietarissa;

Yhtä ja toista puutavara-asioista.

E. E. E. E. E.
Pääkonsuli.

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~REKISTERÖIDY~~. PÄÄKONSULINVIKASTO.

RAPORTTI n:o 12.

Pietari ssa 2 p:nä touko kuuta 19 33.

43 262 h. 33
6/5.33
53 R2 f

Asia: Vappuparaati Pietarissa.

Vappu valkeni Pietarissa tällä kertaa pilvisenä ja viilehköenä; totuttu on siihen, että vappuna on heloittava päivän - paiste.

Mutta vaikka sää olikin entistä huonompi, niin ent. talvipalatsin torilla pidetty sotilasparaati oli loistavampi ja suuremoinen, kuin mitä allekirjoittanut on Neuvostoliitossa - Moskovassa ja Pietarissa - konsanaan nähnyt. Pietarin sotilaspiirin johto nähtävästi halusi tuoda esille aivan demonstratiivisesti sen mahdin, mikä piilee varsinkin sen teknillisissä varusteissa. Kun sotilaspiirin päällikkö Below alkajaispuheessaan sanoi, että "me emme halua sotaa, mutta me emme myöskään pelkää sotaa", niin koko paraatin tuli olla havainnollisena osoituksena siitä, ettei todella tarvitsekaan pelätä.

Puheensa lopuksi Below ensin vannotti viime syksynä otetut asevelvolliset, jotka yhdestä suustä sanelivat pitkän ja raskaan valansa ("jos rikon tämän juhlallisen lupaukseni, kohdatkoon minua yhteiskunnan halveksuminen ja hallituksen säätämä ankarin rangaistus", - ovat valan loppusanat).

Tämän jälkeen ammuttiin Pietari-Paavalin linnoituksesta ja Nevalla olevista sotalaivoista tavanmukaiset tervehdyslaukaukset,

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin, mutta
Tavallinen.]

mihin yhtyi se korviasärkevä pauke, joka saatiin laskemalla torin yläpuolelle satoja paukkuraketteja.

Ja sitten alkoi paraati.

Ensiksi marssivat sota-akatemit ja -opistot, sitten varsinainen jalkaväki - jota oli suhteellisesti vähän - ja sitten O.G.P.U:n joukot. Marssitapa muistutti nyt suuresti entistä preussiläistä paraatimarssia, ja esiintyneet joukot suorittivat marssinsa loistavalla taidolla.

Jalkaväen jälestä tulivat konekivääriautot sekä tykistö, ensiksi hevosten vetämä kenttätykistö ja sitten kuorma-autojen kuljettama ilmatorjuntatykistö ja vihdoin suurten traktorien vetämä raskas tykistö. Tykistön lukumäärä oli paljoka suurempi, kuin mitä se on ollut aikaisemmissa paraateissa. Tykistöä seurasivat valonheittäjät, lentokoneen äänen etsijät ja kenttäradiot.

Niitten jälkeen tulivat tankit ennennäkemättömänä laumana. Koko puoli toria - Aleksanterin kolonnan ja talvipalatsin välinen osa - oli niitä aivan täynnä, ja defiladi kesti, nopeasta vauhdista huolimatta, noin puoli tuntia. Tankkien lukumäärä saattoi olla arviolta - tarkka laskeminen oli mahdoton - n. 4 - 500, ja niitä oli sangen moninaisia tyyppisiä, joukossa sellaisiakin, joita allekirjoittanut ennen ei ole nähnyt. Enemmän kuitenkin oli Vickers- ja Christie - tyyppisiä, joista jälkimäiset loistivat suurella nopeudellaan. Tankkikolonniin loppupäässä oli kolme suurempaa, mutta matalaa, tummansinistä hirviötä, joista jokainen oli omaa tyyppiään. Yhden suhteen allekirjoittanut kiinnitti huomioon senvuoksi, että siinä pyörät ja telaketju oli suojattu panssarilla siten, että vain keskimäisten lukuisain pikkupyörien alaosaa hieman näkyi.

Allekirjoittanut suuresti valittaa asiantuntemattomuuttaan ja siitä johtuvaa kyvyttömyyttään kuvata tätä epäilemättä mielen -

kiintoisinta osaa paraatista.

Kun vielä oli esitetty monikymmeniset kolonnat erilaisia panssariautoja, nelisti esiin ratsuväki, jota Belowin päiväkäs-
kyn mukaan piti olla yksi divisiona. Allekirjoittanut laski 100
kaksirivistöistä joukkuetta, kussakin rivissä 10 hevosta, eli yh-
teensä n. 2000 hevosta. Ratsuväkeä seurasivat hevosten vetämät
konekiväärirattaat; konekiväärejä laskin tässä ryhmässä olevan 78
kpl.

Tähän päättyi sotilasparaati, joka kesti klo 9.30 - 12.30.
Sitä seurasi miljoonainen mielenosoituskulkue, jota jatkui iltaan.

Allekirjoittanut sai tästä todella suuremmoisesta paraatis-
ta sen määritellyn käsityksen, että tämän maan - tai ainakin
Pietarin alueen (ellei Moskovan paraati ollut yhtä paisutettu) -
johtavat piirit halusivat nykyisessä kriittisessä tilanteessa
näyttää sekä omilleen että ulkomaalaisille (joitten keskuudesta
englantilaiset tietysti olivat poissa), ettei Neuvostoliiton kanssa
ole leikkiminen. Ja tässä suhteessa allekirjoittanut rohkenee pi-
tää tätä sotilasparaatia selvänä mielenosoituksena. Siinä tosin
tarkoin vältettiin puheissa mainitsemasta mitään ulkovaltiota; täs-
sä suhteessa esim. Belowin puhe oli suorastaan ikävän säädylli-
nen; mutta se mekaninen sotilasmahti, mikä paraatissa näytettiin,
puhui kyllä sanoittakin.

Kuriositeetin vuoksi mainitsen, että kun vierelläni istu-
valle eräälle korkealle bolshevikille raskaan tykistön ohi kulki-
essa huomautin, että nuo isot traktorit pitäisi mielestäni siir-
tää peltoja kyntämään, niin hän vastasi: "Kehoittakaa imperialiste-
ja jättämään meidät rauhaan, niin siirrämmekin ne pelloille".

E. Suvelo
Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2.

ASIA: f.

Pietariissa olevan pääkons. vir. rap. n:o 13.

Pääkonsali Westerlund.

2/5 1933.

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~KUULUSTUS~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 13.

Pietari ssa 2 p:nä touko kuuta 19 33.

43 262 le. 33
6/5. 33
53 R2 f.

Asia: Yhtä ja toista puutavara-asi-
oista.

Eksportlesin Pietarin osaston suhteen olen asiantuntevasta lähteestä kuullut, että sen nykyinen johtaja Linski sisäisestikin katsottuna on vain konttoristin arvoinen, vaikka sellaisena ehkä moitteetonkin, mutta että asiantuntemusta soveltaa hra Rheinberg, jota mainitaan professoriksi ja joka aikaisempina vuosina oli Sevzaplesin johtajana. Hänen asemansa tšekäläisessä Eksportlesissa on pääkonsultantin; jonkun aikaa viime vuosina hänen kerrotaan olleen vangin asemassa ja sellaisenakin hoitaneen tehtäviään. Jo Ernest Porin aikana hän lienee ollut tämän konsultanttina. Ulkomaalaiset puutavaramiehet - sikäli kuin tuntevat häntä - tuntuvat pitävän miestä miellyttävänä, hyvänä ja todella asiantuntevana; näkyviä juutalaismerkkejä hänessä ei kuulu olevan.

Paperipuun lastaus Pietarin satamassa on täydessä käynnissä. Kuluvan toukok. 1 p. oli siellä 14 ulkomaalaista laivaa ottamassa juuri tuota tavaraa; niistä suomalainen laiva "Hogland", joka lähti sanotun päivän iltana, vei lähes 12.000 m³ paperipuu-
ta Ranskaan Navarro - yhtiön laskuun.

Satamassa olevat paperipuuvarastot arvioidaan tällä hetkellä

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi

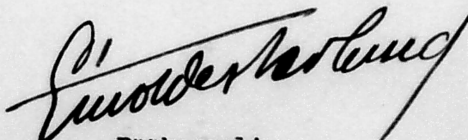
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Vain asianomaisille.

n. 300.000 m³:ksi, mikä määrä päivittäin ei juuri ehdi vähentyä, kun junat lakkaamatta tuovat uutta tavaraa.

Sahatavaraa ja propseja ei vappuun mennessä ole otettu yhtään laivalastia. Varsinkin n.s. round woodia (paksua propsia) tuodaan junilla ehtimiseen satamaan, joka siitä täyttyy täyttymistään, mutta lastausmahdollisuuksia ei toistaiseksi ole laivojen puutteessa.

Laatikkolautatehdas, jota parhaillaan viimeistellään Pieterin satamassa, Turuhanski ostrovilla, valmistunee kesäk. 1 p:ksi. Tehdas, joka on rakennettu puusta ja jossa koneet jo ovat paikoillaan, kuuluu olevan sangen suuri. Sen kapasiteetista allekirjoittanut ei kuitenkaan vielä ole saanut tietoja. Tehtaalle jo tähän mennessä lienee varattu n. 4.000 - 5.000 stds. kuivaa sahatavaraa.

Näyttää siltä, kuin tästä tehtaasta koituisi paha kilpailija meikäläisille laatikkotehtaille, varsinkin A.B.Gutzeits Läädfabrikille Kotkassa. Ehkä olisi syytä saattaa tämä asia sanotun yhtiön johtokunnan tietoon.


Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2.

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 14.

Pääkonsuli: Westerlund.

12/5 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

Pietari SSA 12 P:NA touko KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: / 19

Ulkosasiainministeriö

LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Ohellisena Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministe-
riölle 5 kpl. raporttinsa N:o 14/32, joka sisältää asian:

"Neuvostolais-englantilainen konflikti ja neuvostolaiset puu-
tavarat".

E. Luoma

Pääkonsuli.

P I E T A R I S S A O L E V A ~~LAUUNNUTTU~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 14.

Pietari ssa 12 p:nä touko kuuta 19 33.

44 262 *ae* 33
13/5.33
53 R₂ f.

Asia: Neuvostolais-englantilainen
konflikti ja neuvostolaiset puu -
tavarat.

Eräät tšekäläiset johtavat kommunistit ovat minulta viime viik-
koina kyselleet, joko Suomi on runsaastikin myynyt sahatavaraa
Englantiin sen määrän korvaukseksi, mitä Englantiin viime vuonna
tehdyn kaupan perusteella täältä nyt pitäisi ruveta laivaamaan,
jos suhteet tuohon maahan olisivat normaalit. Tällaisille kyseli -
jöille, joitten joukossa toki ei ole ollut varsinaisia asiantunti-
joita, olen vastannut lyhyesti, että Suomi suunnilleen jo on myy -
nyt myytävänsä täksi purjehduskaudeksi ja että sanottavasti enem-
pää ei nyt satu olemaan varastoissa.

Mutta tämä on sivuasias. Pääasia, minkä nyttemmin olen voi -
nut varmuudella todeta - eri lähteistä, niin neuvostolaisista
kuin ulkomaalaisistakin - on se, että asiantuntijapiirit, ja var -
sinkin Eksportles, ovat aivan merkillisen rauhallisia tilanteen
suhteen. Niiden keskuudessa näyttään tilanteeseen suhtauduttavan ai -
van niinkuin johonkin tilapäiseen häiriöön, jonka selvittäminen on
vain jonkun päivän asia.

Olen eri tahoilta koettanut itselleni selvittää tuon rau -
hallisuuden motiveja, ja mielestäni omituisin seikka, minkä täl -
löin olen saanut tietooni, on se, että englantilaiset ostajat

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaadestuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaadestuksen tiedoituksiin, mutta]:
Vain asianomaisille.

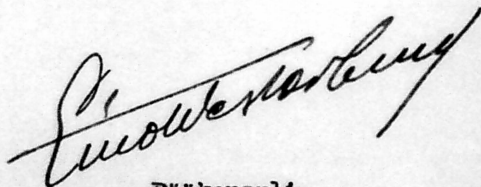
itse muka lohduttaisivat Eksportlesia asian pikaisella selviämällä. Tämän oudon asian perusmomenttina on - relata refero -se, että ostajien määräävät miehet ovat juutalaisia ja psykologisestikin jollakin tavalla myyjien hengenheimolaisia! Ja motiivien muuan ajatuskulku on muka sellainen, että kun ostajat rupeavat Englannin hallitukselta saamaan tuontilisenssejä, niin lisenssinantojen kasvu aritmeettisessa sarjassa sinänsä pian tekee tyhjäksi koko tuontikiellon. Olenpa kuullut väitettävän - mitä en ole vielä ehtinyt tosiasiain perusteella kontrolloida -, että jo nyt lastattaisiin täällä Pietarin satamassa Englantiin - ei tosin sahatavaraa, vaan - ratapölkkyjä ja lennätinpylväitä, ja nimenomaan juuri englantilaisen tuontilisenssin perusteella. Minun tietääkseni tosin satamassa ei pitäisi olla ainoatakaan englantilaista laivaa; mutta tämähän ei liene ratkaiseva seikka asian toteamiseksi.

Edelleen olen kuullut, että neuvostolaista sahatavaraa menisi Englantiin Rotterdamista. Tälle tiedolle en puolestani voi ainoakaan toistaiseksi antaa mitään merkitystä, ottamalla huomioon englantilaisen alkuperätodistusjärjestelmän. Merkitystä en saata antaa myöskään sille, meille aivan sensatiomaiselle, tiedolle, että muka S u o m i ja Ruotsikin ryhtyisivät ostamaan neuvostolaista sahatavaraa lisätäkseen siten omaa "vientään" Englantiin. Nämä tiedot olen saanut yleensä varsin luotettavaksi havaitsemastani ulkomalaisesta lähteestä, - kylläkin vastaväitteitteni aiheuttamin reservatioin.

Ainoa tieto - jonka muuten olen nähnyt julkaistuna myös -kin eräissä suomalaisessa lehdessä ja jolle edellisiin verrattuna voisin antaa edes jotakin merkitystä - on se, että neuvostolaista sahatavaraa menisi Englantiin eräiden baltianmaiden ja varsinkin Memelin satamasta; mutta tämä arviointini perustuu lähinnä subjektivisiin olettamuksiin.

Olen tahtonut saattaa kotimaani asianomaisten piirien tietoon sen vaikutelman, mikä täällä on saatavissa englantilais-neuvostolaisen konfliktin vaikutuksista neuvostolaisten puutavarain myyjäin piiriin. Jättämällä edellä kertomani ja asianmukaisesti reservoimani yksityiskohdat omaan arvoonsa, rohkenen pääasiana väittää, että Eksportles tosiasiallisesti on nykyisen tilanteen suhteen aivan yllättävän tyyri. Ja tuon tyyneyden täytyy käsittääkseni perustua joihinkin realisiin tosiseikkoihin. Mitkä ne ovat, - se on kysymys, joka yrityksistäni huolimatta ei saattane olla allekirjoittaneen pätevästi selvitettävissä.

Lopuksi: kuten yleensä, niin tämänkin asian suhteen olen ollut läheisessä kontaktissa täkäläisen ruotsalaisen kollegani kanssa, ja oletan hänen Tukholmaan raporttoineen samasta asiasta, semminkin kun ymmärrän Ruotsin Trävaruexportföreningenin pyytäneen häneltä tietoja juuri siitä asiasta, mistä edellä on kerrottu. Raporttiemme muoto ja sävykin saattaa tietysti olla erilainen; mutta olemme ruotsalaisen virkatoverini kanssa kuitenkin yksimielisiä siitä, että asianomaisten puutavarajärjestöjen pitäisi varsin varovaisesti tiedoittaa toisilleen näiden raporttien sisällöstä. Tällöin tarkka tiedoitus - varsinkin tässä tapauksessa - saattaisi nim. olla vähemmän edullista itse tietolähteille.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: f 3

OSASTO: R₂

ASIA: f

Pietariina olevan pääkonsulin viraston Rep. no 15.

Pääkonsuli Westerlund

2/3-8 1973.

Salainen.

P I E T A R I S S A O L E V A ~~LAHETYS~~. PÄÄKONSULIVIRASTO.

RAPORTTI n:o 15.

Pietari ssa 2 p:nä elo kuuta 1933.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
65/266 Sald. 1033		
5/8-33	2 -	Liit -
53.	R2.	f.

Asia: Puutavaratilanteesta.

Lomalta äsken palattuani en ole tarkemmin vielä ehtinyt perehtyä nyt täällä vallitsevaan puutavaratilanteeseen. Satamassa olen käynyt vain kerran ja tällöin voin todeta, että paperipuun lastaus ulkomaalaisiin laivoihin on edelleenkin varsin voimaperäisesti käynnissä. Tässä suhteessa toivon voivani piakkoin esittää joitakin tarkempia tietoja.

Sahatavaraa koskevia päteviä tietoja on täältä hyvinkin vaikeata saada.

Neuvostolais-englantilaisen konfliktin selvittyä sahatavaran lastaus Englantiin Pietarin satamassa ei liene osoittanut mitään sensatiomaista kasvua, vaikka joku laiva päivittäin onkin ottamassa lastia. Olen erästä luotettavasta lähteestä kuullut, että rautatiet eivät kykenisi toimittamaan satamaan sahatavaraa tarpeellisen nopeasti ja että sahojenkin toimituskyky ontuisi. Epäilemättömänä - ainakin täältä katsoen - täytynee kuitenkin pitää, että englantilaisten ostamat 350 - 450.000 standerttia nyt tällä purjehduskaudella täysin laivataan; mutta olen kuullut, että muilla ostajilla, esim. hollantilaisilla, on vaikeuksia sahatavaralastien saamisissa. Eksporties on säännöllisesti saanut maksaa useille - m.m.

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta
Asianomaisille virastoille ja järjestöille.]

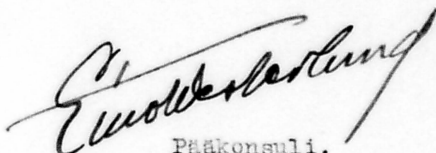
ruotsalaisille - laivoille makuupäivistä. Suomalaiset sahatavaran ostajat (lähinnä Gutzeits Lådfabrik) ovat kai saaneet lyhyen sahatavaran suuremmitta vaikeuksitta ja vieläpä suomalaisilla tervahöyryillä, senjälkeen kun näiden päällystöt ja miehistöt nyttemmin, lakosta huolimatta, ovat ruvenneet tekemään täällä työehtosopimuksia, jotka satamassa hyväksytään lakkovapaiksi.

Tämän vuoden alkupuolella lausuin eräässä yhteydessä olettamuksen, että Eksportles ensi vuoden laivaukseen tuskin voi saada enempää kuin mahdollisesti 500.000 standerttia sahatavaraa. Vaikka tämä olettamukseni silloin perustuikin eräisiin realiteetteihin - lähinnä kotimaisen kulutuksen jatkuvaan lisääntymiseen -, niin nyt täytyy hieman modifioida tuota olettamusta. Neuvostolaisen sahatavaran ulkomaisen kysyntä voi nim. nyt lisääntyä - niin arvellaan. Äskenhän nimittäin Espanja tunnusti neuvostohallituksen, ja tämä tosiseikka saattaa lisätä neuvostolaisen puutavaran menekkiä ehkä jollakin sadalla tuhannella standertilla. Miten vielä lisäksi pian kai odotettavat de jure tunnustukset (U.S.A., Romania, Jugoslavia) voivat vaikuttaa Neuvostoliiton puutavaranvientiin, - se jääköön tässä arvioimatta.

Ensi vuoden takäläisten puutavaratoimitusten suhteen on eräksi kielteiseksi momentiksi ulkomailla otettu tämänkeväisten uittojen huono "tempo", ne kun ovat olleet vain n. 40 - 50 % julkisesta uitto-suunnitelmasta. Tosin tämän suunnitelman vajaa täyttäminen (julkisuudessa esitetty suunnitelma muuten on aina liian iso eikä laskelmia juuri rakenneta siihen; on sitäpaitsi nim. "faktillinen" suunnitelma) ei varsinaisesti vaikuttane vientiin, mutta oleellinen on tässä suhteessa yhä lisääntyvä kotimainen tarve, jota suuresti ei voida rajoittaa varaantamatta "sosialistista rakennustyötä".

Täällä on näinä päivinä oleskellut eräs, nähtävästi yksityisluontoinen, englantilainen liikemiesdelegatio, josta sanomalehdet ovat tyyten vaienneet. Satuini omin korvin syrjäisenä kuulemaan eräässä tilaisuudessa näille englantilaisille pidettyjä ja heidän itsensä pi-

tämiä puheita, joista ilmeni molemmin puolin miltei sentimentaalinen halu m.m. puutavarakaupan edistämiseen. Tämä seinäntakainen kuulemani antoi selvän kuvan siitä omituisesta vilpittömyydestä, millä englantilaiset liikemiespiirit täällä käydessään suhtautuvat neuvostolais-englantilaiseen kauppaan.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R2

ASIA: f

Pöytäkirja olevan päättämislaininnoituksen rap. no 16.

Päättöml: Westerlund.

11/10/8-73.

Kangas

Uusi	12/8-33	93
12/8-33		
53	R2	f

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o 848.

Pietari SSA 11 P:nä elo KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: / 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Pääkonsulinvirasto tämän ohella kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N:o 16/33, joka sisältää asian:

"Kansainvälinen turkishuutokauppa Pietarissa".

E. E. E. E. E.

Pääkonsuli.

RAPORTTI n:o 16.

Pietari ssa 10 p:nä elo kuuta 19 33.

Asia: Kansainvälinen turkishuutokauppa

Pietarissa.

Elok. 8 p. alkoi täällä 5:s kansainvälinen turkishuutokauppa ja jatkuu vielä tätä kirjoitettaessa. Tarjolla oleva tavara - pääasiallisesti n.s. kriminnahkoja - on sijoitettu ent. pörssitaloon, jossa ulkomaalaiset ostajat - kaikkiaan toistasataa - ovat saaneet niitä tarkastaa kuutena päivänä ennen huutokaupan alkamista. Muut nahat on sijoitettu erikseen tarkastettaviksi.

Huutokaupan alkamispäivänä järjesti turkistrusti "Sojuspush-nina" ostajille ensin suuren ja komean banketin Astoria-hotellissa, minne myöskin konsulikunta oli kutsuttu. Tilaisuudessa pidettiin useita puheita. Ensiksi ulkomaankaupan komissariaatin Pietarin valtuutettu Trojanovski tervehti ulkomaalaisia ostajia komissariaattinsa ja Pietarin neuvoston puolesta. Sitten puhui amerikkalainen turkiskauppias mr. Bernstein erittäin humoristisesti, antaen suuren tunnustuksen Sojuspushninan hyvälle organisatiolle ja varsinkin sen johtajalle hra Belenkij'lle, joka tosiaankin näyttää saavuttaneen ostajien jakamattoman suosion. Vielä puhui ranskalainen turkiskauppias Simon, joka kosketteli politiikkaakin, lausuen ilonsa Ranskan ja Neuvostoliiton välien paranemisesta ja ihailunsa Litvinovin diplomaattiselle taidolle. Englantilaisten ja saksalais-

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi

3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
tavallinen.

ten puolesta puhuttiin myöskin, ja muuan amerikalainen korkeahko virkamies - mainittiinpa häntä senaattoriksikin - yltäi lopuksi pitämään aika fanaattisen kristillis-kommunistishenkisen puheen, jossa hän sanoi ryhtyvänsä ankaraan propagandaan Sovetin ja USA:n ystävällisten suhteitten luomiseksi. Lopettajaisiksi puhui hra Belenkij, joka hienosti polemisoi edellistä puhujaa vastaan ja toivotti ostajille hyviä kauppoja.

Kolmisen tuntia kestäneen banketin jälkeen alkoi sitten, niinikään Astoria-hotellissa, huutokauppa, jossa allekirjoittanutkin oli jonkun aikaa läsnä. Raat oravannahkat, joita tällöin myytiin, menivät kuin kuumille kiville, ja hinnat olivat melkoista korkeammat, kuin viime maaliskuun huutokaupassa, vaihdellen 40 - 64 centin välillä (viime maaliskuussa enintään 40 c.)

Ostajien päähuomio on kuitenkin kiinnittynyt kriminnahkoihin, joiden hintojen myöskin odotetaan tuntuvasti nousevan. Tähän tieteenkin vaikuttaa ennen kaikkea dollarin kurssin aleneminen; hinnat nim. noteerataan paperidollareissa.

Kun huutokauppa vielä jatkuu, ei allekirjoittanut tällä kertaa voi sen tarkemmin selostaa hintasuhteita; siihen tarjoutunee tilaisuus tuonnempana.

Suomalaisina ostajina ovat täällä olleet johtajat Reino ja Matti Arvola A.B. Stockmannin AB:n edustajina sekä johtaja Juho Kurikka Suomalaisen Mallihuoneen Suomen edustajana.

Kaikkiaan lasketaan Sojuspushninan tässä huutokaupassa myyväen n. 2,5 - 3 milj. dollarilla turkiksia.

E. E. E. E. E.
Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R₂

ASIA: f

Pietarino olevan pääkonsulinviraston rap. no 17.

Pääkonsuli Westerlund

17/2-33

Kauppa.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ N:o 867.

Pietari SSA 17 P:nä elo KUUTA 1933.

VIITTAUS: D. U. M: / 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
10 26/10 1933		
19/8-33	9	LL
53	R ₂	f

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti

Tämän ohella Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N^o 17, joka sisältää asian:

"Hintoja Pietarin turkishuutokaupassa".

E. Suwesterling

PIETARI SSA OLEVA LAHETYSTÖ.

RAPORTTI n:o 17.

Pietari ssa 17 p:nä elo kuuta 1933.

Asia: Hintoja Pietarin turkishuutokaupassa.

(Lisäys raporttiin N:o 16).

Täällä pidetty kansainvälinen turkishuutokauppa päättyi kulu-
luvan elok. 12 p. Huutokaupassa noteeratuista hinnoista mainitta-
koon tässä seuraavat:

Oravat, raa'at	\$. 0.39 - 0.63
" kokonaiset, I ^a ,	" 0.40 - 0.57
" " II ^a ,	" 0.28 - 0.39 ^a
<hr/>	
Hamsterivuorit	\$. 4.25 - 5.75
Vesirottavuorit	\$. 3.05 - 3.80
Rottavuorit, värjätyt,	" 2.55 - 2.60
<hr/>	
Punaketut, raa'at, I ^a ,	\$. 6.- - 28.-
" " II ^a ,	" 1.- - 5.50
" muokatut,	" 8.25 - 10.- (jäivät myymättä)
Ristiketut, raa'at, I ^a	" 10.- - 35.50
" " II ^a	" 2.- - 9.75
Hopeaketut, "	" 14.50 - 43.-
Naalit, raa'at, I ^a ,	" 25.- - 43.50
" " II ^a ,	" 6.30 - 18.-

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi

3) Ei ulkomaadustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaadustuksen tiedoituksiin, mutta tavallinen.]

Ilvekset, raa'at, I ^a ,	\$. 10.- - 44.50
" " II ^a ,	" 1.50 - 5.50
Puunäävät, "	" 4.60 --17.75
Kivi " " "	" 3.10 - 12.25
Kärpät " "	" 0.50 - 2.15
Lunikot " "	" 0.14 - 0.46
Hillerit, mustat, raa'at,	" 0.48 - 1.40 (suurin osa myy-
" valkeat, "	" 0.58 - 2.12 mättä)
Murmelit " "	" 0.47 - 1.54 (suurin osa myy-
Kissat, muokatut	" 0.25 - 0.32 mättä)

Kriminnahat (karakul), raa'at I ^a ,	\$. 10.- - 12.80
" " II ^a ,	" 3.- - 10.-
" värjättyt, I ^a ,	" 10.- - 18.-
" " II ^a ,	" 2.- - 10.-
Puolikarakul	" 2.- - 7.-
Kriminnahat, luonnonharmaat, raa'at	" 4.- - 11.-
" " muokatut	" 5.- - 12.-
" luonnonruskeat " "	" 3.- - 7.-
" " raa'at	" 4.- - 8.80
Breitschwänze, raa'at	" 5.- - 14.
" värjättyt	" 2.50- 17.-
Schiras, luonnonharmaat	" 1.- - 6.-
" värjättyt	" 1.- - 7.-
Astrakhan, värjättyt	" 0.40 - 1.-
Vasikat	" 1.- - -.
Varsat	" 2.90 - 8.10

Edelläoleva hinnasto ei suinkaan ole täydellinen; se sisältää vain eräitä laatuja, joilla saattaa olla merkitystä Suomenkin turkismarkkinoilla.

Hinnat yleensä olivat n. 40 % korkeammat kuin viime maaliskuun huutokaupassa; tästä prosenttimäärästä tulee suurin osa tietysti dollarin kurssin alenemisen osalle, mutta tuntuva osa jää myöskin laadun hinnannousun hyväksi. Saattoipa havaita, että suuret ranskalaiset, englantilaiset ja varsinkin amerikalaiset ostajat eivät paljoakaan välittäneet hinnoista - varsinkaan kri-minnahkojen -, kun vain saivat haluamansa partiat. Useat näistä ostajista matkustivat huutokaupan päätyttyä vielä Moskovaan tekemään lisäostoksia Sojuspushninan keskusvarastosta.

Mainittakoon lopuksi, että huutokaupassa oli tarjolla myöskin Amerikasta ja Australiasta Sojuspushninalle komissionina tul-leita raakoja opossuja ja skunkkeja sekä värjättyjä n.s. white coats, jotka kuitenkin jäivät myymättä, paitsi viimeksimainituista pieni osa (hintaan \$1.74 - 1.82).

Allekirjoittaneen haastattelemat amerikalaiset turkiksien tukkukauppiat sanoivat Pietarin turkishuutokaupain jo nyt alka-van suverenisesti olla määräävinä maailman turkismarkkinoilla. Ostajien lukumäärän he arvelivat jatkuvasti nousevan; niinpä tässä huutokaupassa oli ensimmäistä kertaa läsnä japanilaisia ja kiinalaisia ostajia.

Sojuspushnina laskee myyntinsä tässä huutokaupassa nousseen n. 4 milj. kultaruplaan eli siis n. 3 milj. dollariin.

E. E. E. E. E.

Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R₂

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 18.

Pääkonsuli Westerlund.

1/9 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

9/16.

Pietari SSA 1 P: NÄ SYYS KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: / 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

*Sos. min.
S. Kärnä*
Tämän ohella Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministe-
riölle raporttinsa N:o 18, joka sisältää asian:

7/9³³ " Suomen merimieslakon aiheuttamia havaintoja Pietarin hori-
sontista katsoen".

E. Luoto
Pääkonsuli.

76/268 he.	33
7/9.33	
53 R2	Ø

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~LAKKO~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

Atti
RAPORTTI n:o 18.

Liit. 1
Pietari ssa 1 p:nä SYYS kuuta 19 33.

76	268	ae.	83
2/9	33		
53	Re	f	

Asia: Suomen merimieslakon aiheut-
tamia havaintoja Pietarin horison-
tista katsoen.

Kun tuo "lakko" nyt on julistettu päättyneeksi ja kun se on Pääkonsulinvirastolle antanut, myöhemässä vaiheessaan, ylimääräistä huolta ja työtä, mistä Pääkonsulinvirasto kulloinkin on Ministeriölle tiedoittanut, niin katsoo allekirjoittanut asiannu-
kaiseksi tehdä tässä pienen yhteenvedon niistä havainnoistaan, joita hänelle tuon lakon aikana täällä on tarjoutunut.

Siinä "julistuksessa", jonka Suomen merimiesten ja lämmit-
täjäin unioni r.y. on kuluvan elok. 29 p. antanut ja joka nähtä-
västi täydellisimpänä on julkaistu "Suomen Sosialidemokraatti"
lehdessä elok. 30 p., tuo unioni toteaa, että Pietarin satamassa
huhtikuussa alkaneen lakon aiheuttama saarto alkoi vasta kesäk.
10 p. Tämä unionille epäilemättä varsin yllättävä myöhästyminen
johtui ymmärtäkseni toisaalta siitä, että Pietarin satamahallinto
- kuten joskus kevättalvella raporttoin Ministeriölle - oli
suunnitellut suomalaisen tonniston käyttöä kuluvana purjehduskau-
tena entistä suuremmassa määrässä - muistaakseni oli kysymys 200
aluksesta - ja senvuoksi pyrki olemaan kiinnittämättä huomiota
lakkoon sekä toisaalta siitä, että suomalainen unioni ei ollut
ällynnyt ajoissa asettua kiinteään yhteyteen Pietarin satamassa

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Asianomaisille järjestöille.

toimivan satamatyöläisten ammattiliiton kanssa (taikka ehkä oikeammin S.K.P:n johtajan Mannerin kanssa). Vaati kokonaista 6 viikkoa, ennenkuin lakkolaiset löysivät oikean tien täällä oleskelevien suomalaisten punaisten komentokeskukseen - ja silloin saarto tietysti oli aivan selvä.

Toisaalta taas allekirjoittaneen täytyy tässä todeta se, että muutamien suomalaisten n.s. valtamerilaittojen kapteenit, jotka niiden 6 viikon aikana kävivät Pietarissa, käsityksensä lausuvat, että lakko laivanvarustajienkin kannalta katsoen on turhanpäiväinen, koska merimiesten ja lämmittäjien palkat todella ovat epänormaalisesti pienet, joten niiden nostaminen - nykyisetkin rahtimarkkinat huomioon ottaen - tuskin olisi mahdollista.

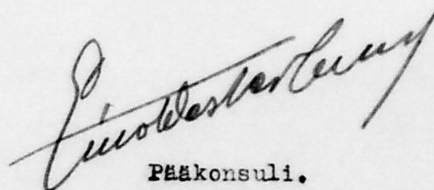
Kun saarto siis täällä alkoi, lähtivät useimmat suomalaiset alukset pois tyhjinä - maksettuaan tietysti varsin korkeat satamamaksut - ; kahdessa tapauksessa lähti aluksesta pois se osa miehistöstä, joka hyväksyi lakon ("Scandinavia" 10 miestä ja "William" 5 miestä) ja jonka Pääkonsulinvirasto sitten sai rautateitse toimittamaan Rajajoelle.

Mutta sittemmin - tällä välin allekirjoittanut oli kesälomalla - sellaiset n.s. tervahöyryjen päälliköt, jotka samalla olivat aluksen omistajia (todennäköisesti n.s. lakkokomitean yllätyksestä), rupesivat täällä Pietarin satamassa tekemään miehistönsä kanssa "työehtosopimuksia", joitten allekirjoitukset - kun allekirjoittajat Suomen kansalaisina olivat läsnä - Pääkonsulinviraston tietysti virkavelvollisuutensa mukaisesti piti todistaa oikeiksi. Ja tällaisen sopimuksen perusteella nuo alukset saivat ottaa lastinsa. Allekirjoittanut haluaa nimenomaan alleviivata, ettei sopimusten sananmuotoa suinkaan formuloitu Pääkonsulinvirastossa, vaan ne tuotiin legalisoitaviksi valmiiksi konekirjoitettuna kappaleina (joitten teksti ilmeisesti oli peräisin S.M. ja L. unionista). Vasta Suomen Viljantuonti O.Y:n rauta-aluksen "Onnettaren" kapteenille Tahvo Mannoselle Pääkonsulinvirasto antoi täällä käytäntöön tulleen

sopimusformulan tekstin, jonka hän ja miehistö allekirjoittivat (Pääkonsulinviraston kirje N^o 881). Mutta "Onnettaren" tapauksessa sattui se, tosin onnellisesti päättynyt konflikti, josta Pääkonsulinvirasto raporttoi Ministeriölle sulkumerkkien välissä mainituksa kirjelmässään, ja tuon konfliktin voin nyttemmin todeta johtuneen nimenomaan juuri siitä, ettei aluksen kapteeni ollut sen omistaja.

Vielä tosiasiassa allekirjoittanut haluaa todeta, että Pietarin sataman hallinto on koko lakon ajan suhtautunut siihen varsin kielteisesti - Pietarihan oli meille asiallisesti ainoa saartosatama. Tämä kielteinen suhtautuminen lakkoon on ilmennyt esim. siinä, että heinäkuun lopulla yritettiin saada n.s. lakonrikkureita lastaamaan suomalaisia puutavaralainoja; noiksi rikkureiksi hankitut rautatieläiset, kuultuaan lakkolaisilta ja heidän agenteiltaan haukkumanimensä, tietysti poistuivat työpaikoilta.

Loppupäätelmänään allekirjoittanut uskaltaa viitata edellä selostamiinsa tosiasioihin ja huomioihin sekä - mikäli Suomen laivakululla on intressejä Pietarin sataman liikenteen suhteen - huomauttaa, että Suomen Pääkonsulinvirastoa entistä paremmin informoitaisiin Suomen laivanvarustajain merenkulkupolitiikasta ja sen suunnitelmista. Sillä muuten tapaukset - kuten tämä lakko - voivat tulla yllätyksinä ja mahdolliset varatoimenpiteet saattavat siten jäädä suorittamatta.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R₂

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkons. viraston rap. 49.

Pätkäruuli hesterlund.

8/9 1933

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

947.

Pietari SSA 8 P.NÄ syys KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: 1 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportit.

Ohellisina Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N^o 19 ja 20, jotka sisältävät asiat:

✓ "Venäläisten propsien menekki Belgiaan".

"Nykypäivien europalaista suurpolitiikkaa neuvostolaiselta kannalta katsottuna. - Sodan vaara kaukaisessa idässä".

E. Westerlund

Pääkonsuli.

P I E T A R I S S A O L E V A ~~LAHKKYKSI~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 19.

Pietari ssa 7 p:nä syys kuuta 19 33.

77 268 fac. 33
 9/9. 33
 53 R2 f

Asia: Venäläisten propsien menekki
 Belgiaan.

Allekirjoittanut on sattumalta, mutta varsin pätevistä lähteestä saanut tietää, että kuluvana vuonna on täältä Belgiaan ostettu 50.000 Engl.sylytä propseja hintaan 380 B.fr. syleltä fob Antwerpen ja Gent. V:ksi 1934 ostettanee Belgiaan suunnilleen yhtä paljon. Ostajana esiintyy toiminimi Joseph Leroux, joka jälleenmyy tavaran belgialaisille kaivosyhtiöille.

Mainittu toiminimi Leroux on - kuten olen kuullut - aikaisemmin ostanut propseja Suomestakin, mutta nyttemmin poistunut Suomen markkinoilta, koska katsoo siellä tullessa törkeästi petetyksi. Pettäjänä kuuluu esiintyneen joku yksityinen suomalainen myyjä, jonka nimestä en ole voinut saada selkoa.

Nuo Leroux' n propsinostot ovat nähdäkseni varsin huomattavat, semminkin kun kuluvan vuoden venäläisten propsien vienti takäläisten ulkomaalaisten agenttien keskuudessa arvioidaan vain n. 150.000 Engl. syleksi, mikä arvio tosin lienee liian vähäinen.

Pietarin satamaan muuten jo on alkanut runsaammin tulla pyöreätä puutavaraa, joten lastaus on käynnissä täydellä vauhdilla. Pääkonsulinviraston kirjelmässä № 886 (25/8) mainittu tila-

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
 3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
 Asianomaisille.

päinen pysähdys lastauksessa on siis nyt päättynyt, kun kuluneena
kesänä uitettua tavaraa riittävässä määrässä saapuu satamaan.

E. Westerberg

Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2

ASIA: J.

Pietarissa olevan pääkons. viraston rap. 20.

Pääkonsuli Westerlund.

7/9 1933.

PIETARI SSA OLEVA ~~KÄSIKIRJA~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 20.

Pietari ssa 7 p:nä syys kuuta 1933.

77 R68 ae. 33
3/9-33
53 R2 6

Asia: Nykypäivien europalaista suur-
politiikkaa neuvostolaiselta kan-
nalta katsottuna. - Sodan vaara
kaukaisessa idässä.

Saksan olojen nykyiseen kehitykseen neuvostolainen yhteis-
kunta suhtautuu erittäin hermostuneesti. Neuvostolainen diplomatia
on työskennellyt kuumeisesti saadakseen tilanteesta selvyden ja
luodakseen sen omalle valtiolleen mahdollisimman edulliseksi ja
Saksalle mahdollisimman epäedulliseksi.

Tässä pyrkimyksessään tuo diplomatia onkin onnistunut yl-
lättävän hyvin: Saksa on jo saatu saarroksiin. Neuvostohallitus
on aikaansaanut Ranskan ja Italian kanssa niin läheiset suhteet,
että varsinkin Ranskaa jo voi pitää miltei sen liittolaisena.
Suhteet Puolaan ovat niinikään läheiset, vaikka epäluulo Puolaa
kohtaan täällä vielä jäyτάäkin niitä; Puolan näet tiedetään ny-
kyään neuvottelevan Saksan kanssa suhteittensa parantamisesta tä-
hän maahan, ja siinä on jo on kylliksi epäluulon aihetta.

Neuvostohallitus ja kommunistinen puolue suhtautuvat Hitlerin
Saksaan aivankuin johonkin antikristukseen; Saksaa kohtaan täällä
vallitseva kiihko muistuttaa uskonnollista fanatismia, minkä tosi-
asian kommunistitkin myöntävät. Mutta tämä fanatismi ei tee neu-
vostohallitusta sokeaksi; se päinvastoin antaa pontta sen loogil-

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi

3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta Tavallinen.]

liselle toiminnalle Saksaa vastaan. Niinpä neuvostohallituksella on aikomus lopettaa kaikki ostokset ja tilaukset Saksasta ja muutenkin myötävaikuttaa Saksan taloudelliseen boikottiin. Voimakeinojen käyttöä neuvostohallitus ei tietenkään suunnittele Saksaa vastaan, sillä se pitää Saksaa toistaiseksi sotakyvyttömänä eikä siis pelkää sotilaallista vaaraa Saksan puolelta. Tässä yhteydessä neuvostohallitus näkee kuitenkin erään vakavan probleemin, nim. Englannin. Englannin kanta Saksan ja Venäjän suhteen on nim. neuvostohallitukselle kiusallisen epäselvä, mihin epäselvyyteen liittyy vielä Englannin n.s. liehittely pohjoismaissa (m.m. Englannin viikko Suomessa). Tämä epäselvyys on kuitenkin toistaiseksi enemmän teoreettista laatua; Saksan taloudellisen boikotin lähimpänä seurauksena näyttää siitä huolimatta olevan neuvostohallituksen tilausten siirtyminen juuri Englannille ja pohjoismaille (tässä suhteessa Suomellakin saattaa siis olla mahdollisuuksia).

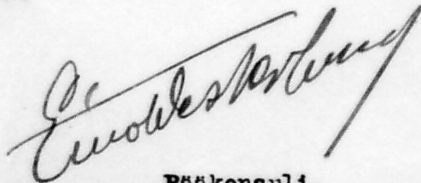
Englannin probleemin epäselvyys sivuaa toisaalta tapahtumia kaukaisessa idässä. Tällä suunnalla näyttää kehitys kulkevan aivan konkreettisesti sotaa kohden. Neuvostohallitus pitää selvänä, että Japani aloittaa Neuvostoliittoa vastaan sodan niin pian kuin Japanin armeija on varustettu automaattisin käsiasein, mikä toimenpide kuuluu parhaillaan olevan käynnissä. Neuvostoliitolla on sen varalta kaukaisessa idässä suuri armeija, joka on aseistettu kaksinkertaisesti konekivääreillä ja tykistöllä sekä lentokoneilla. Minulle on täällä vakuutettu, että Neuvostoliitto ei pelkää sotaa yksistään Japanin kanssa, sillä punaisen armeijan tukena kuuluu sodan tullen olevan n. 200.000 kiinalaista sotilasta, jotka tulevat uhkaamaan japanilaisten vasenta sivustaa, sekä n. 150.000 siperialaista sissiiä eli partisaania, jotka ovat erittäin hyviä ampujia ja jotka mainiosti tuntevat maaston. Kielteiseksi puoleksi itselleen tšekäläiset johtomiehet myöntävät pitkän etappitien, mikä seikka on kuitenkin ajoissa otettu huomioon ja täydennetty kaukaisen idän armeijan varastoja mah-

dollisuuksien mukaan.

Ne syyt, joiden vuoksi Japani ryhtyy sotaan, selitetään täällä siten, että Japani haluaa eristää Neuvostoliiton Tyynestä merestä ennen joutumistaan sotaan Yhdysvaltain kanssa, joka sekin sota on verrattain läheisen tulevaisuuden asia, sekä että Japani niinikään haluaa eristää Neuvostoliiton Kiinasta, miehittämällä ulko - Mongolian.

Englannin suhtautuminen näihin odotettaviin tapahtumiin on neuvostohallitukselle sitäkin problemaattisempaa, kun ottaa huomioon, että sekä Neuvostoliitto että Japani molemmat myyrinä kaivavat Englannin vallan perustaa Intiassa ja Japani sitäpaitsi myös Australiassa.

Olen katsonut velvollisuudekseni kertoa Ministeriölle näistä kuulemisistani, jotka ovat peräisin suorastaan ensikäden lähteistä. Niillä on ainakin se arvo, että niistä kuvastuu neuvostohallituksen piireissä nykyään vallitseva mieliala. Niihin sisältyvät tulevaisuuden linjat ovat tietenkin vain ennustelun luontoisia, jos - kaan niiltä ei voitane kieltää eräänlaista loogillista johdonmukaisuutta. Poliittinen tilannehan maailmassa on niin kärjistynyt ja samalla niin sekava, että suorastaan mahdottomatkin yllätykset helposti voivat käydä mahdollisiksi. Tämä koskee varsinkin kaukaisen idän oloja, joiden jo yleensäkin peljätään ratkeavan vakaviin selkkauksiin. Senvuoksi allekirjoittanut on pitänyt asianmukaisena tutustuttaa Ministeriö siihen katsantokantaan, mikä nykyhetkellä vallitsee neuvostolaisissa poliittisissa piireissä.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: Pö

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulin vir. rap. n:o 21.

Pääkonsuli Westerlund.

14/9 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

972.

Pietari SSA 14 P:NA SYYS KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: 19

80 269 fac. 33
16/9. 33
53 R2 f.

Ulkoasiainministeriö

LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Tämän ohella Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministe -
riölle raporttinsa N^o 21, joka sisältää asian:

"Käynti Pietarin kauppasatamassa".

E. M. Westerlund
Pääkonsuli.

P i e t a r i S S A O L E V A L Ä H E T Y S T Ö .

RAPORTTI n:o 21.

Pietari ssa 13 p:nä syys kuuta 1933.

80 269/ae	33
16/9-33	
53 R2 f.	

Asia: Käynti Pietarin kauppasatama-
massa.

Kuluvan syysk. 12 p. allekirjoittanut parin muun konsulin kanssa sai tilaisuuden Pietarin kauppasataman päällikön hra Bronsteinin opastamana tutustua tähän satamaan erittäin tarkoin sekä maan että meren puolelta.

Ensin tarkastettiin tuontisatama, joka tarjoaa kuitenkin varsin vähän mielenkiintoista; nytkin siellä oli vain muutamia laivoja, joista purettiin suurehkoja koneita ja koneosia sekä verrattain suuri määrä norjalaista silliä.

N.s. yleisvientisatama on jo paljoa mielenkiintoisempi. Parisenkymmentä laivaa oli ottamassa mikä pellava-, mikä asbesti-, mikä lipeäkivi-, mikä ruis- ja mikä mitäkin lastia. Varsinkin pellavaa oli laiturilla suuret määrät; samoin oli laiturilla runsaasti ruista, tämän vuoden satoa, mikä ei ollut mahtunut pieneen elevaattoriin (uusi suuri elevaattori on parhaillaan rakenteilla).

Viime vuodesta suuresti laajennettu puutavarasatama oli allekirjoittaneesta kuitenkin mielenkiintoisin. Sahatavaraa oli varastossa arviolta hyvinkin n. 150.000 stds., ja tätä varastoa katsellessa kiintyi huomio lukuisiin lautatapuleihin, joihin oli ripustettu ilmoitus: "pantattu Dresdener Bankille". Pyöreän tavaran

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta
Tavallinen.]

paperipuun ja propsin - varastot olivat miltei silmänkantamat-
tomat.

Puutavaralastia ottavia laivoja oli viitisenkymmentä, lukui-
simmin saksalaisia, englantilaisia, tanskalaisia ja venäläisiä.
M.m. oli sahatavaraa Lontooseen ottamassa täällä Pietarissa äsken
valmistunut neuvostolainen puutavaralaiva "Severoles", suuruudeltaan
8.100 tonnia. Joukossa oli muutamia ruotsalaisia ja virolaisia,
olipa neljä vaatimatonta suomalaista tervahöyryä ja yksi iso kreik-
kalainenkin laiva. Useimmat näistä laivoista ottivat lastinsa re-
dillä proomuista.

Hra Bronsteinin arvion mukaan on tähän mennessä Pietarin
satamassa lastattu sahatavaraa n. 300 - 350.000 stds. ja ennen
purjehduskauden päättymistä lastataan kaikkiaan enintään n.
500.000 stds., mikä määrä suunnilleen vastaa sataman kapasiteettia,
- lukuunottamatta Laukaan (Ust - Lugan) satamaa. Mekanisoidun puu-
tavarasataman lastauskyky on nykyään n.170.000 stds.

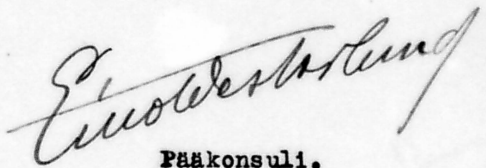
Osa sahatavarasta ja kaikki pyöreä tavara oli puutavara -
sataman uusilla alueilla, joilla vielä ei ole mekanisia lastaus-
laitteita; rautatielinjat on kyllä niillekin rakennettu. Nämä uudet
alueet sijaitsevat n.s. Novyi Fortin etelä- ja lounaispuolella,
ulottuen jo miltei Strelnaan saakka. Pietarin kauppasataman koko
laajuus on nykyään n. 25 km².

Vertailun vuoksi mainittakoon tässä, että Arkangelin puuta-
varasataman kapasiteetti on jotakuinkin yhtä suuri, kuin Pietarin
puutavarasataman, eli siis n. 500.000 stds.

Tällä matkalla tutustuttiin vielä naftasatamaan, jolla kui-
tenkaan ei ole vientimerkitystä, se kun tyydyttää vain sataman
tarpeet, sekä hiilisatamaan, mistä toistaiseksi ei myöskään ole
viety hiiliä; vasta tällä purjehduskaudella viedään Skandinavian
maihin koetteeksi n. 60.000 tonnia.

Kaikkiaan oli satamassa syysk. 12 p. 85 laivaa.

Pietarin kauppasatama on siksi suuri ja mielenkiintoinen ja se voi olla niin merkityksellinen Suomenkin rahtimarkkinoille, että meikäläisten asiantuntijain ja liikennöitsijäin hyvin kannattaisi siihen tarkkaan perehtyä. Sataman nykyinen johto - ja varsinkin sataman päällikkö hra Bronstein - on lisäksi erittäin aulis tutustuttamaan ulkomaalaisia asianharrastajia satamaan, sen hallintoon, järjestelyyn ja laitteisiin sekä antamaan kaikkia niitä koskevia selityksiä.



Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2.

ASIA: P.

Pietarissa olevan pääkons. vir. raportti n:o 22.

Pääkonsuli Westerlund.

22/9 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

993.

Pietari SSA 22 P:nä SYYS KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ	
83/269/uc.	33
23/9.33.	9
53	R2

Ulkoasiainministeriö

LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti N:o 22.

Tämän ohella Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N:o 22, joka sisältää asian:

"Neuvostoliiton puuvillalanka- ja lankarullateollisuudesta"

E. Suovestenberg

Pääkonsuli.

PIETARI SSA OLEVA LAHETYSTÖ.

RAPORTTI n:o 22

Pietari ssa 22 p:nä syys kuuta 19 33.

ULKOASIANMINISTERIÖ		
83 269/ae.		33
23/9-33		
53	Ra	f.

Asia: Neuvostoliiton puuvillalan-
ka- ja lankarullateollisuudesta.

Ministeriön viime elok. 14 p. päivätyn kirjelmän № 10732 johdosta Pääkonsulinvirastolla on tilaisuus tiedoittaa seuraavaa Venäjän puuvillalanka- ja lankarullateollisuudesta:

Neuvostoliiton lankarullateollisuus, ainakin täällä pohjoises-
sa, rajoittuu yhteen tehtaaseen, joka on Pietarissa. Tehdas on omistettu Wolodarskin nimelle ja se sijaitsee Smolenskoje selo №:ssa 46. Tämän tehtaan rullatuotanto on ensi vuodeksi (1934) laskettu 1.900.000 rullaksi. Rihmattomia rullia ei toistaiseksi yleensä viellä maasta; v.1933 on kuitenkin koetteeksi viety Ita-
liaan aivan pieni partia.

Moskovan alueella on sitäpaitsi n.s. flanssirullatehdas (Kostyrewin tehdas); sen tuotannosta enempää kuin tuotannon laa-
dustakaan ("Фланцевые катушки") allekirjoittanut ei ole voinut saada tietoja.

Tärkeämpi merkitys on rihmoitettujen rullien teollisuudella. Tällaisia tehtaita on Neuvostoliitossa viisi, niistä Pietarissa kolme, Orehovo-Sujevossa yksi ja Gluhovossa yksi.

Pietarin tehtaat ja niiden tuotanto ovat:

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta
Asiantomaisille.

"Krasnaja nitj"	3.076.000	sadan rullan	pakettia.
"Sovetskaja Svjesda"	1.765.000	" "	"
"Imeni Kirova"	2.429.000	" "	"

Orehovo-Sujevon tehdas tuottaa 1.529.000 ja Gluhoven tehdas 1.830.000 sadan rullan pakettia. Pietarin tehtaot tuottavat 69,5 % maan lankarullatarpeesta.

Vientiin osallistuvat vain Pietarin tehtaot. Tänä vuonna vienti on ollut 458.742 sadan rullan pakettia. Ensi vuodeksi sen suuruus lasketaan 750.000 paketiksi.

Näiden tietojen perusteella voi siis todeta, ettei pelkällä rullatuotannolla täällä ole oikeastaan mitään merkitystä; rullien viennistä ei toistaiseksi voi edes puhuakaan. Toinen asia on rihmoitettujen rullien suhteen; niiden tuotanto ja vienti on ollut melkoinen. Mikä merkitys tällä tuotannolla ja viennillä saattaa olla Suomen lankarullateollisuudelle, - se jääköön asianomaisten meikäläisten teollisuusmiesten harkittavaksi.

Tämän raportin liitteenä seuraa eräitä näytteitä Pietarin tehtaiden kotimaan markkinoille päästämistä lankarullista.^{x/}

J. Kuowestermeyer

Pääkonsuli.

x/ Kauppaos.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R.

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston kap. n:o 23.

Pääkonsuli Westerlund.

4/10 1933.

PIETARI SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

1042.

Pietari SSA 5 P:NA loka KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
86/270 ne.		33
8/10-33		
53	R2	f.

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti N:o 23.

Tämän ohella Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N:o 23, joka sisältää asian:

"Eräitä näkökohtia neuvostolaisesta puutavarapolitiikasta".

E. Luottanen
Pääkonsuli.

PIETARI SSA OLEVA ~~KÄSITTELY~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 23.

Pietari ssa 4 p:nä loka kuuta 1933.

LKOA	11
86/2 Joh.	33
8/10-33	
MA	c
53	R2 p.

Asia: Eräitä näkökohtia neuvosto-
laisesta puutavarapolitiikasta.

Ennakkokäsityksen saanti Neuvostoliiton puutavarapolitiikasta yleensä on ulkomaalaiselle, varsinkin sellaiselle, joka henkilökohtaisesti ei ole välittömässä tekemisessä puutavarakauppojen kanssa, erittäin vaikeata. Tätä politiikkaa koskevat ennakkotiedot katsotaan täällä nimittäin valtiosalaisuuksiksi, eivätkä asiata tuntevat tšekäläiset johtomiehet senvuoksi uskalla kertoa niistä ainakaan viralliselle ulkomaalaiselle edustajalle - kerrassaan mitään. Toisinaan, vaikka hyvin harvoin, voi meikäläinen kyllä ikäänkuin vahingossa sattua saamaan jonkun asiaa koskevan positivisenkin vihjauksen, jota täydentämällä ja tarkistamalla täällä olevien ulkomaalaisten agenttien lausuntojen taikka joskus myöskin painetun materialin perusteella saattaa muodostaa jonkinlaisen käsityksen, joka kuitenkin ei voi olla lähimainkaan niin täydellinen, kuin minkä voi saada esim. Suomen tai Ruotsin puutavarapolitiikasta, jo yksistään näiden maiden sanomalehtitietojen perusteella.

Tšekäläiset sanomalehtitiedot ja yleensä täällä painettu julkinen material ei sinänsä anna todellista käsitystä Neuvostoliiton puutavara-asioista. Näistä tietolähteistä voi kyllä lu-

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaadustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaadustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Ministeriön harkinnan mukaan.

kea esim. tuotantosuunnitelmista; mutta nuo julkaistut suunnitelmat ovat maksimisuunnitelmia lähinnä työväen kiihoittamiseksi lisäponnistuksiin, eivätkä ne yleensä pidä paikkaansa. Todellisesti paikkansapitävä realisuunnitelma on mitä ankarimmin salainen, ja sen mukaan on myös tuotantotoiminta järjestetty. Samoista lähteistä saa lukea niinkään tietoja monenmoisista epäkohdista tuotannossa; mutta nämäkin tiedot on otettava varovasti: toisaalta ne ovat tarkoitettut vain kannustimiksi työväestölle ja lisämotiveiksi sen eksploatoimiseen, ja toisaalta taas ne on myöskin tarkoitettu ulkomaalaisten kilpailijain silmänlumeeksi, yllykkeeksi kevytmieliseen ja varomattomaan suhtautumiseen neuvostolaiseen kilpailijaan.

Tällaisiin varauksiin täytyy - kokemukseni mukaan - jokaisen täällä olekelevan virallisen ulkomaalaisen edustajan hoitaa puutavara-asiointia koskevaa objektivista tiedoitus toimintaansa.

Seuratessa, mahdollisuuksien mukaisesti, puutavaratuotannon ja sen vientivarustelun nykyistä kehitystä täällä, on todettava, että asianomaisten neuvostolaisten elinten toiminta nykyään melkoisesti tehostuu. Hyvä vuodentulo lupaa vaikuttaa sen, että metsätyöläisten muonitus ensi talvena todennäköisesti paranee, ja samoin siis myöskin työteho. Ne teknilliset toimenpiteet, joihin jo vuosia sitten on ryhdytty puutavaran kuljetuksen jouduttamiseksi kulutuskeskuksiin ja varsinkin vientisatamiin, alkavat vähitellen antaa tuloksia.

Niinpä esim. Pietarin satamassa on tällä purjehduskaudella havaittavissa vilkasta liikettä: puutavaraa tulee sinne sekä vesitse että rautateitse lakkaamatta, ja kertyvien varastojen liikaa kasvamista ehkäisee vientialusten runsaus satamassa.

Mitä puutavarain ulkomaisiin menekkimahdollisuuksiin tulee, niin ei näytä, ainakaan täältä katsoen, siltä, että esim. Englannin n.s. yleinen mielipide niitä toistaiseksi pystyisi ainakaan sanottavasti rajoittamaan. Suurimmat puutavaran tuontiliikkeet Englannissa ovat tietävästi juutalaisten käsissä, eikä heillä näytä olevan mitään

periaatteellisia epäilyjä takäläisiä kauppaoperatioita ja niiden neuvostojuutalaisia hoitajia vastaan, - kun vain tavara on hyvää ja hinnat soveliaat. Ottawan sopimuksen rajoittavan vaikutuksen merkitys saattaa kyllä käydä tehokkaammaksi, joskin sekin toistaiseksi vielä on teoreettinen. Mikäli täällä olen kuullut, on englantilais - ten ostajien taholta neuvostolaisille myyjille vihjailtu, että tuon seikan sittenkin lopullisesti ratkaisee Englannin oma tarve sekä Neuvostoliiton ja Kanadan kilpailukyvyn välinen suhde.

Muilla mailla taas ei ilmeisesti ole mitään vakavia esteitä puutavaran ostamiseen Neuvostoliitosta. Niinpä olen pätevästi saanut tietää, että Espanjan kauppaministeri tuonnoittain on sanonut Ruotsin Madridin - lähettiläälle, ettei Espanja halua sitoa käsiään pohjoismaihin puutavaraostoissa, koska se, äsken tunnustettuaan Neuvostoliiton, aikoo ottaa vakavan jalansijan neuvostolaisilla puutavaramarkkinoilla. Ja Espanjan suhteen täällä taas ollaan sentakia varsin optimistisia.

Hollanti ja Belgia ovat täällä suhteellisesti varsin intensiivisiä ostajia - vaikka ne vielä eivät ole tunnustaneetkaan Neuvostoliittoa -, ja Hollannin välityksellä neuvostolaista sahatarvaa menee edelleenkin m.m. Argentiinaan.

Ranska taas nyttemmin on erittäin kernaasti nähty ostaja täällä, eikä sillä itselläänkään nykyisin liene minkäänlaista kammoa neuvostolaisia markkinoita kohtaan.

Tässä suhteessa - tosin erikoisista poliittisista syistä - ovat sangen kuvaavina esimerkkeinä Suomi ja Skandinavian maat sekä myöskin eräät Baltian maat, joihin kaikkiin puutavaralähetykset täällä jatkuvasti näyttävät lisääntyvän, - jopa - jälkimäisten suhteen - niinkin, ettei lisääntymistä voi seurata edes asianomaisen tuontitilastonkaan perusteella (kuten kerrotaan olevan asianlaista Latviassa).

Menekkimahdollisuuksien kasvaessa nousee täällä tietysti myöskin myyntihalua. Ja tässä maassa nyt varmasti yritetään tuota

ostohalua tyydyttää parhaan mukaan. Neuvostolaisilla myyjillä tun-
tuu olevan vakaa aikomus ensi vuonna saada puutavaran vienti ylit-
tämään miljonan standerttia, ja tämänkin vuoden viennin he jo
näyttävät kuvittelevan parhaassa tapauksessa nousevan lähes mil-
jonaan, joskin se todellisuudessa tuskin voinee ylittää 800.000
stds., jos sitäkään.

Pietarin sataman, jonne satamapäällikön maininnan mukaan tuo-
daan sahatavaraa rautateitse aina Uralista asti, hyvin todennäköi-
sesti onnistuu kuluvana vuonna viedä ehkä 500.000 stds. Sahatavara-
varastot pysyttelevät tässä satamassa jokseenkin säännöllisesti sii-
nä 100.000 std:in korvilla (muutama päivä sitten n.90.000 ja viik-
koa aikaisemmin n. 120.000 stds.); ja kun tätä tavaraa ottavien
laivojen lukumäärä päivittäin on 30 - 40 kpl., niin on selvää,
että takamaasta jatkuvasti tulee satamaan uutta tavaraa. Joitakin
vaikeuksia näyttää tällä hetkellä olevan pyöreän puutavaran kul-
jetuksessa satamaan. Sitä lastaavat laivat nim. saavat tuontuosta-
kin odottaa tavaran saapumista, saaden juuri viime päivinä lisäk-
si osittain n.s. mustaakin tavaraa, mikä kapteenien puolelta on
aiheuttanut jo vastalauseitakin.

Arkangelin ja Karjalan satamista täältä on erittäin vaikea-
ta saada mitään päteviä tietoja. Ensiksi mainittu voisi viedä kai
enintään n. 500.000 stds., mutta jos se tänä vuonna vie parisataa
tuhatta, niin täällä jo sitäkin määrää pidettäisiin onnellisena.
Karjalan satamista (Sorokka, Kemi ja Kantalahti) taas ei täällä ole
aluksikaan tietoja. Niissä ja niiden lähistöllä olevat sahat kuu-
luvut kyllä olevan hyvässä kunnossa ja niissä sanotaan olevan hyvä
työväki (suomalais-ruotsalainen), ja jo hakkuista suoritettaessa eroi-
tetaan - kuten "Punaisesta Karjalasta" olen lukenut - vientiä var-
ten sahattavat tukit; mutta satamien lastauskapasiteetti ei saatta-
ne olla kovinkaan tehokas. Tšekäläisillä asiaaseuraavilla tahoilla
arvioidaan näiden satamien lastauskyky umpimähkäisesti yhteensä
enintään 100.000 - 150.000 :ksi standertiksi tänä purjehduskautena,

mikä arvio lienee pikemmin liian suuri kuin liian pieni. Suomenlahden - Vienanmeren uutta kanavaa ei vielä tähän mennessä aina - kaan tiettävästi ole juuri ollenkaan käytetty puutavaran kuljetukseen Pietarin satamaan - n.s. "brigadöörien" huvimatkat kanavalle ovat kaiketi vaatineet koko käytettävissä olevan tonniston! -, mutta ensi vuonna kanavalla epäilemättä jo voi olla puutavaran kuljetukselle tuntuva merkitys, vaikkakaan liikennettä sillä - jo Nevan mataluuden takia - toistaiseksi eivät voine harjoittaa 1.500 tonnia suuremmat alukset. -

Edellä olen rajoittunut vain yleisiin kehityslinjoihin sellaisina, kuin niitä meikäläinen täältä kykenee seuraamaan. Niitä arvosteltaessa tulee ottaa huomioon alussa mainitut objektiiviset reservatiot, joitten merkityksen jokainen täällä oleva asiaan kiinnostunut ulkomainen konsuliedustaja hyvinkin kipeästi tuntee.

+

Tässä seuraa muutamia viime tietoja Pietarin ja Arkangelin satamista:

Syyskuussa täytti Pietarin satama kuukausitehtävänsä siten, että sahatavaraa lastattiin 110,6 %, paperipuuta 94,6 %, propsia 92,6 % ja faneria 68,5 % suunnitelmasta. Pietarin, Gorkin (ent. N.-Nowgorodin), Uralin ja läntisen alueen metsätrustit ovat heikosti täyttäneet tehtävänsä pyöreän tavaran valmistamisessa ja lähettämisessä, ja laiminlyöntejä ilmoitetaan tehneen lisäksi rautateiden ja varsinkin vesikuljetuselinten.

Arkangelin satamassa lastattiin syyskuussa 69 laivaa, joihin meni 67,307 standertia sahatavaraa. Tänä vuonna lokak. 1 p:ään mennessä on lastattu 30.468 standertia enemmän, kuin viime vuonna samaan aikaan.

Myöskin Onegan satama on lastannut syyskuussa 28 laivaa,

yhteensä 12.500 stds. sahatavaraa.

E. Westerberg

Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 24.

Pääkonsuli Westerland.

20/10 1933.

Pietari SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ N:o

1101.

Pietari SSA 20 P:NA loka KUUTA 1933.

VIITTAUS: D. U. M: / 19

90 220 h. 33
21/10-33
53 R2
Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportit.

Ohellisina Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N^o 24 ja 25, jotka sisältävät asiat:

"Nykyisestä puutavaratilanteesta Neuvostoliitossa" ja
"Neuvostoliiton selluloosa- ja paperiteollisuuden vaikeuksista nykyään".

E. Evanderberg
Pääkonsuli.

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~KÄYTTÖSSÄ~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 24.

Pietari ssa 20 p:nä loka kuuta 1933.

90/270ka. 33
21/10-33
53 R2

Asia: Nykyisestä puutavaratilan -
teesta Neuvostoliitossa.

Kuluvan lokak. 18 p:n "Kauppalehdestä" luin "Göteborgs- Handels- och Sjöfartstidningin" Hullin - kirjeenvaihtajan tiedoituk - sen, jossa kerrotaan m.m., että venäläiset nykyään "ponnistelevat" viedäkseen Englantiin puutavaraa mahdollisimman paljon ennen sata - mien jäätymistä. "Mutta on edelleen epätietoista", - sanotaan tiedoituksessa - "ehtivätkö he viedä koko sen puutavaramäärän, josta sopimukset on tehty".

Tämän johdosta sallittanee minun tehdä pari huomautusta Pietarin horisontista katsoen.

Totta tietysti on, että venäläiset "ponnistelevat" viedäk - seen mahdollisimman paljon puutavaraa ulkomaille. Mutta yhtä totta täältä katsoen näyttää olevan sekä, että englantilaiset ja muut europalaiset ostajat viime aikoina aivan rynnäten tulevat Venä - jän puutavaramarkkinoille. Olen näinä päivinä ollut hyvin lähei - sissä kosketuksissa takäläisten johtavienkin puutavaramiesten kanssa ja saanut sen käsityksen, että nimenomaan sahatavaran me - nekki täältä Europaan on nykyään aivan tavaton. Niinpä lokak. puoliväliin mennessä venäläiset väittävät vieneensä satamistaan jo n. 1 milj. standartia, - ja ulkomaalaisten agenttipiirien

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Asianomaisille.

taholta minulle on sanottu, että tuo määrä ei ole ainakaan liian pieni.

Näissä tiedoituksissani olen yleensä parhaani mukaan koettanut välttää liioittelua, mutta katson velvollisuudekseni ilmoittaa nyt tämän tiedon silläkin uhalla, että sitä kotona pidettäisiin liioiteltuna; oma käsitykseni on, että se valitettavasti ei ole sitä.

Niinikään ei täällä nyttemmin enää pidetä juuri "epätietoisena" myöskään sitä selkkaa, ehtivätkö venäläiset ennen sata-mainsa jäätymistä viedä koko myymänsä sahatavaramäärän. Jo on nimittäin aivan ilmeistä, että he ehtivät, tietysti, elleivät sata-mat jäädy odottamattoman aikaisin; sillä suurimmat puutavaran vientisatamat - Pietari ja Arkangel - toimivat miltei täsmälleen 100 %:sesti. Eräitä epäilyjä herättää vain pyöreä puutavara, jota ei näytä ehtivän tulla satamiin täysin tarpeenmukaisella nopeudella.

Kuluvan purjehduskauden aikana venäläisten tuskin enää itse asiassa tarvinnekaan erikoisesti "ponnistella" varsinkaan sahatavaran viennin suhteen: Europa näkyy tätä tavaraa täältä suorastaan imevän, minkä irti saa, koskapa myyjäkin jo tuntuu alkavan peljätä varastojensa riittävyyttä. Toinen on asia tulevan purjehduskauden suhteen: venäläiset tietysti ovat sangen optimistisia nykyisen odottamattoman menekin rohkaisemina. Mutta tätä optimismiaan he eivät toistaiseksi kykene perustelemaan tosiasioidella, sillä hankintasopimukset ensi vuodeksi ovat yleensä vielä tekemättä, - ja sitäpaitsi Europan poliittinen tila on nykyään laskematon.

Sahatavaraa kyllä kertynee ensi vuodeksikin täällä aika runsaasti, päättäen siitä, että tämän vuoden lauttaukset sahoille kuuluvat lopullisesti päättyvän kuluvan lokakuun aikana ja että sahatukit tällöin ovat maalla, vaikkakaan eivät vielä sahojen

ässä.

Ja uudet hakkuut metsissä ovat jo käynnissä.

Lopuksi vielä muuan asia: Pietarin alueen puutavateollisuuden pääjohtaja hra Istomin kertoi minulle, että Viananmeren - Suomenlahden kanava on avannut Venäjän puutavateollisuuden käytettäviksi uusia metsäalueita useita kymmeniä miljoonia hehtaareja, joilta ennen kanavan rakentamista tukit olisi pitänyt kuljettaa uittoväylille aina 100 km:n maamatkan takaa. Nyt on jo kuulema hyvin tuloksin kokeiltu uutta uuden kanavan kautta siten, että kanavan sulkuportit kerralla avataan; näin muodostuu tukit itsestään kuljettava voimakas virta suoraan Äänisjärveen ja sieltä Laatokkaan ja Suomenlahdelle sekä niiden rannikoilla oleville sahoille.

Muuten - tšekäläisten ensikäden tietojen mukaan - Neuvostoliiton puutavarain kotimaisen kulutuksen ja ulkomaisen viennin välinen suhde on nykyään 80 % ja 20 % koko tuotannosta, oltuaan vielä tuonnoittain 70 % ja 30 %.

E. Neuvostoliiton

Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R 2

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 25.

Pääkonsuli Westerlund.

Kopio 1933.

Salainen.

PIETARI SSA OLEVA ~~KARETELSEN~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 25.

Pietari ssa 20 p:nä loka kuuta 19 33.

90/2 jokoae. 38
21/10.33
53 Ra f

Asia: Neuvostoliiton selluloosa -
ja paperiteollisuuden vaikeuk -
sista nykyään.

Talven lähestyessä on neuvostoliiton paperiteollisuuden joh-
tomiesten huoli kohdistunut tehtaiden turvaamiseen riittävillä
raakatavaravarastoilla. Eräät julkisuudessa esiintyneet tosiasiat
osoittavat, että huoleen on tosiaankin syytä.

Niinpä Pietarin itäpuolella sijaitsevan Sääsjoen selluloosa-
kombinaatin (Sjaskombinat) on ennen talven tuloa saatava vielä
uitetuksi ja pinotuksi 350.000 m³ paperipuita ja halkoja, kun
tehtaan käytettävissä olevan mekanismin avulla voidaan nostaa ve-
destä enintään vain 7.000 m³ päivässä. Sentakia vaaditaankin
nostotöihin mobilisoitavaksi lisäksi koko lähiseutujen talonpoi-
kaisväestö.

Samoin Suhona-joen varrella olevien tehtaiden on vielä
saatava nostetuksi 140.000 m³ paperipuita ja halkoja.

Erittäin huolestuttaa johtomiehiä nimenomaan Kontupohjan
tehtaan asia; sen on uitettava vielä ennen pakkasia 40.000 m³
paperipuuta ja 70.000 m³ halkoja. Metsätrusti Karelles aiotaan
tämän takia suorastaan panna syytteeseen riittävän raaka-aineen
hankinnan laiminlyömisestä.

Epätyydyttävät ovat olot tässä suhteessa myöskin Balahnan,
Kondrowkan, Novaja Ljaljan ja "Geroi Trudan" tehtailla, joilla

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin, mutta
Ministeriön harkinnan mukaan.]

kuitenkin viime vuonna todetut erikoisen suuret epäkohdat nyt toivotaan suurin piirtein voitavan välttää.

Paperiteollisuuden tarvitsemien kemiallisten aineiden, makulatuurin, lumppujen y.m.s. suhteen ilmoitetaan tilanne suorastaan uhkaavaksi. Niinpä Sääsjoen tehdas tarvitsee kuukausittain 2.200 tonnia kiisua, mutta sillä oli lokak. 1 p. vain 186 tonnia. Balahnan tehdas tarvitsee samaa tarveainetta 1.200 tonnia kuukaudessa, mutta sillä on vain 403 tonnia. "Majak Revolutsij" ja Ponikowin tehtailla, jotka valmistavat vihkopaperia, ei ole kiloakaan kaoliinia. "Krasnaja Gorbatka" tehdas seisoo makulatuurin puutteessa, ja sama pula on myös Kamenkan ja Valkovenäjän tehtailla. Lumppujen puute on yhtä huutava. - Paitsi asianomaisia raaka-ainetrusteja, syytetään näistä epäkohdista erikoisesti myöskin rautateitä, jotka muka miltei tahallaan lyövät laimin paperiteollisuuden kuljetustarpeet.

Mutta ei ainoastaan puuttumisessa ole vikaa, vaan myöskin haaskauksessa. Esim. Sääsjoen tehtaalla haaskataan kuukausittain 300 tonnia kiisua, Balahnassa 150 - 180 tonnia, ja "Geroi Trudan", Kondrowkan sekä "Majak Revolutsij" tehtailla ei ole yleensäkkään mitään järkevää taloutta tarveaineitten käytössä.

Kaiken lisäksi "Sokolin", Balahnan, "Spartakin" ja monien muidenkin tehtaiden johto ei ole ajoissa huolehtinut työväen asuntojen ja parakkien rakentamisesta ja entisten korjaamisesta. Elintarveolotkin ovat olleet huonot. "Lesnaja Promyshlennostj" lehti nimenomaan velvoittaa asianomaiset, kun tänä vuonna kerran on saatu "runsas sato", varaamaan työväelle, ja varsinkin n.s. iskureille, "maukasta ja kylläistä ravintoa".

E. Westerlund

Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R₂

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulin viraston rap. n:o 26.

Pääkonsuli: Hesterlund.

27/10 1933.

P i e t a r i s s a O L E V A P Ä Ä K O N S U L I N V I R A S T O .

KIRJELMÄ N:o

1137.

Pietari SSA 27 P:NA loka KUUTA 19 33.

VIITTAUS: D. U. M: 19.....

93 271 ae. 33
28/10-33
59 Ra f.
Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Tämän ohella Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministe-
riölle raporttinsa N:o 26, joka sisältää asian:

"Paperipuutilanteesta Pietarin satamassa".

E. Westerlund
Pääkonsuli.

Salainen.

P I E T A R I S S A O L E V A L A H E T Y S T Ö .

RAPORTTI n:o 26.

Pietari ssa 27 p:nä loka kuuta 1933.

ULKOASIAINMINISTERIÖN	
93 2/10.33	33
28/10.33	
53	R2 f

Asia: Paperipuutilanteesta Pietarin satamassa.

Paperipuun lastaus Pietarin satamassa alkaa jo päättää. Suurimmat ostajat - saksalaiset toiminimet Waldhof ja Aschaffenburg sekä ranskalainen Navarro - ottavat viimeiset lastinsa lähimpinä viikkoina (esim. Waldhofin viimeinen laiva saapuu lokak. 28 p.).

Kaikkiaan on Pietarin satamasta tänä purjehduskautena viety lähes 3.500.000 m³ (tarkemmin: 350.000 venäjänsyltä) paperipuu- ta.

Osittain lastaus kyllä vielä jatkuu, mikäli lähestyvä talvi sen sallii. Esim. Hollantiin ei vielä ole viety läheskään koko ostettua määrää, koska suurin hollantilainen ostaja Peltenburg on välillä laivannut runsaanpuoleisesti n.s. mustaa tammaa, kuten firman edustaja minulle itse kertoi.

Mikäli asiantuntevista lähteistä olen saanut tietää, ei kauppvoja ensi vuodeksi ole vielä tehty. Saksalaiset tuntuvat pitävän mahdollisena, että venäläisen paperipuun tuontia Saksaan ei ensi vuonna sallittaisi, ja kaikki ostajat näyttävät kammoavan venäläisten vaatimia hintoja, joista minulle on sanottu, että ne ovat suomalaisia hintoja tuntuvasti korkeammat, jos-

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Asianomaisille.

kin venäläinen tavara samalla on laadultaan parempaa.

Jos nuo kauppojen tekoa viivyttävät syyt todella pitävät paikkansa, niin allekirjoittaneen käsityksen mukaan suomalaisten myyjien tulisi toistaiseksi olla erittäin pidättyviä ja tarkoin seurata tilanteen kehittymistä täällä päin, koska nuo seikat näyttävät viittaavan hintojen nousuun.

Tämän lyhyen tiedoituksen lisäksi koetan syksyn kuluessa hankkia täältä täydentäviä tietoja mahdollisuuksien mukaan.

E. E. E. E.
Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2.

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 27.

Pääkonsuli Westermund

8/11 1933.

P i e t a r i S S A O L E V A P Ä Ä K O N S U L I N V I R A S T O .

KIRJELMÄ N:o

1172

96 271 he. 33
11/11.33

P i e t a r i S S A 9 P : N Ä m a r r a s K U U T A 19 33 .

VIITTAUS: D. U. M: 19

53 R2 f.

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportti.

Ohellisena Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministe -
riölle raporttinsa N^o 27, joka sisältää asian:

"Eräitä mielenkiintoisia tietoja sahatavarasta ja paperi -
puusta."

E. W. Westberg

Pääkonsuli.

PIETARI SSA OLEVA ~~PIETARI~~ PÄÄKONSULIN VIRASTO.

RAPORTTI n:o 27.

Pietari ssa 8 p:nä marras kuuta 1933.

Asia: Eräitä mielenkiintoisia tie -
toja sahatavarasta ja paperi -
puusta.

Kuten tunnettua, ovat eräät suomalaiset puutavaraliikkeet ostaneet - ja viime aikoina huomattavasti lisänneet ostojaan - täältä puutavaraa. Tällaisten ostojen tarkoituksena on useimmissa - ellei kaikissakin - tapauksissa venäläisen sahatavaran jalostaminen ja vienti jalostettuna. Suomalaisten ostajien ja tšekäläisen Eksportlesin välisissä kontrahdeissa onkin tavallisesti aina määräys, että ostajat saavat myydä venäläistä sahatavaraa ulkomaille vain jalostettuna.

Nyt olen saanut tietää, että Eksportles on itse valmistunut viemään jalostettua - höylättyä - sahatavaraa. Pietarin satamaan on syyskuun alusta lähtien koottu sangen runsaasti höylättyä tavaraa, jota säilytetään hyvin huolellisesti, katetuissa ja seinällisissä varastoissa.

Minulle on kerrottu, että venäläisen sahatavaran suomalaiset ostajat tosiasiallisesti ovat introdusoineet venäläisen höylätyn tavaran Englannin markkinoille, koska tätä tavaraa tietävästi on Englannissa mainostettu nimenomaan venäläisenä. Loo - gillisenä seurauksena on ollut se, että Eksportles on englantilaisilta ostajilta saanut kyselyjä, miksi venäläinen myyjä ei it-

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Asianomaisille.

se jalosta tavaraansa, ostajat kun laskevat täten voivansa saada jalostetun tavaran halvemalla, mikä tietysti on totta, - hintaero kuuluu olevan jopa 10:kin shillingiä standartia kohti.

Näin ollen neuvostolaisen sahatavaran suomalaiset ostajat itse asiassa ovat joutuneet toimimaan Eksportlesin bulvaaneina. Tilanne näyttää muodostuvan näille ostajille vaaranalaiseksi, ja heitä voi täydellä syyllä kehoittaa varovaisuuteen venäläisen sahatavaran jatkuvien ostojen suhteen.

Katson velvollisuudekseni pyytää Ministeriötä saattamaan edelläkertomani asianomaisten suomalaisten toimimien - lähinnä Sörnäs A.B:n ja hra Paanasen johtaman yrityksen - tietoon.

Paperipuutilanteesta tiedoitin Ministeriölle shifferisanomalla N^o 18. Siinä esittämäni asia antaa lisäaihetta jo aikaisemmin esittämäni kehoitukseni uudistamiseen, nim. että suomalaisten paperipuun myyjien ei toistaiseksi pitäisi tehdä myyntitarjouksia ainakaan saksalaisille ostajille. Nämä nimittäin erittäin taitavasti pyrkivät polkemaan suomalaisten myyjien hintoja, jotka jo tarjouksina ovat halvemmat tšekäläisiä hintoja - täällähän saksalaiset maksavat nykyään keskimäärin 6:50 Rmk. m³:ltä fob Pietari, ja sitäpaitsi venäläinen myyjä pyrkii hintojen koroitukseen.

Tšekäläiset saksalaiset agentit ovat minulle sanoneet, että Saksan hallitus tuskin voi kieltää paperipuun tuontia Venäjältä, sillä tämä tuontihan on Saksan paperiteollisuudelle aivan välttämätön. Kuitenkin he myöntävät tuon kiellon mahdollisuuden, ja heidän edustamansa toiminimet ovat ryhtyneet toimenpiteisiin raaka-aineen hankkimiseksi muualta, lähinnä tietysti Suomesta. Se seikka, että saksalaiset ostajat aikovat ostaa tavaran mak-

suttomaan varastoon Suomessa aina kolmeksi vuodeksi, osoittaa heidän laskevan paperipuun hinnan nousuun. Ja tämän takia suomalaisten myyjien pitäisi aivan määritellysti pidättäytyä tarjoamasta tavaraansa saksalaisille ostajille. Sillä puhumattakaan myyjien omasta hintapoliittisesta intressistä - suomalaiset myyjät saattavat taten tehdä itsensä syytäksi suoranaiseen dumpingiin.

Pyydän lopuksi mainita, että edelläkertomani tiedot ovat peräisin lähteistä, joille olen tottunut antamaan suuren arvon. Senvuoksi rohkenen olettaa, että Ministeriö tahtoo antaa asianomaisille sellaiset neuvot, mitkä ehkä voivat aiheutua tästä tiedoituksesta.

E. E. Westerlund
Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: R2.

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston rap. n:o 28.

Pääkonsuli: Westerlund.

7/12-33.

P i e t a r i S S A O L E V A P Ä Ä K O N S U L I N V I R A S T O .

KIRJELMÄ n:o

1289

105 273 Sal 33

P i e t a r i S S A 8 P : N Ä j o u l u K U U T A 19 33 .

9/12-33

-

1

VIITTAUS: N

P : N Ä K U U T A 19 P : T T Y n : o

53 R2 f

VIITTAUS: D. U. M. / 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: P ä ä k o n s u l i n v i r a s t o n r a p o r t t i .

Tämän ohella Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Mi -
nisteriölle raporttinsa N^o 28, joka sisältää asian:

"Eräitä tietoja Pietarin satamasta".

Euro... ..

Pääkonsuli.

P I E T A R I S S A O L E V A L A H E T Y S T Ö .

RAPORTTI n:o 28.

Pietari ssa 7 p:nä joulukuuta 1933.

105 273 Sal 33

9/12-33

R2 f.

Asia: Eräitä tietoja Pietarin
satamasta.

Pietarin sataman päällikkö kertoi minulle äskettäin, että sataman purjehduskausi päättyy ensi tammik. 10 p. Sittenmin tästä suunnitelmaa on täydennetty niin, että saapuvilta laivoilta satama suljetaan jo tammik. 1 p. ja että lähtevien laivojen lastaus päättyy tammik. 10 p.

Jääsuhteet, jotka Nevan tuomien jättien takia vielä viikko pari sitten olivat varsin vaikeat sataman ja Kronstadtin välillä, ovat nyttemmin lauhjojen säiden takia tuntuvasti helpottuneet. Ja jos tällaisia säitä jatkuu tammikuuhun asti, niin laivaliikenne epäilemättä pitkittyy senmukaisesti.

Paperipuiden lastaus ei kuitenkaan enää jatkune ennen uuden purjehduskauden alkamista, sillä se päättyi jo marraskuussa, koska ostajat jo olivat saaneet kaikki ostamansa määrät, eli kaikkiaan n. 3.500.000 - 4.000.000 m³.

Paperipuu ja muu pyöreä puutavara muuten näyttää saavan vallitsevan aseman Pietarin sataman vientitavarana. Eksportlesin takäläinen johtaja kertoi minulle, ettei hänen firmansa tänä purjehduskautena ole voinut viedä sahatavaraa Pietarista koko sitä määrää, mikä vastaa sahatavarasataman kapasiteettia, 500.000 standartia, vaan että vienti jää noin

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen. 2) Tavallinen ja lisäksi
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta]:
Tavallinen, mutta ei julkisuuteen.

100.000 stds. pienemmäksi. Syynä tähän on se, että pyöreätä puutavaraa on tullut satamaan niin runsaasti, että sahatavarelle ei ole jäänyt riittävästi proomuja eikä rautatievaunuja. N.s. mekanisoitu sahatavarasatama on kyllä aina ollut täynnä tavaraa, mutta sen maksimikapasiteettihan on purjehduskauteina vain n. 170.000 stds. Kertojani mainitsi vielä, että sahatavaran vienti nähtävästi tulee keskitettäväksi Arkangeliin ja muihin Vienanmeren satamiin, sillä suurimmat sahat ovat niiden läheisyydessä, joten kuljetusmatkat eivät ole kovin pitkiä ja satamatkin ovat miltei yksinomaan sahatavaran vientiä varten varustettuja.

Pietarin satamaan tulisi näinollen vastedes keskitettäväksi pyöreän puutavaran vienti, jonka tavaran saanti satamaan toistaiseksi on helpompaa, kuin mitä on sahatavaran saanti sinne. Ja Pietarin satamahan on sitäpaitsi mitä tärkein muiten raakatarain - kuten faneerin, raakapellavan, caustic sodan, suolan, viljan - viennille, mikä tietysti vaatii suuren osan proomuista ja rautatievaunuista.

Muuten asianomaisissa ylimmissä piireissä Moskovassa on Pietarin satama äskettäin tunnustettu Neuvostoliiton parhaimmaksi satamaksi, ja sen päällikölle, sympaattiselle hra Bronsteinille, on tämän johdosta annettu tunnustus jonkinlaisen kunniakirjan muodossa.

Ja ulkomainen konsulikunta, sikäli kuin se joutuu sataman kanssa tekemisiin, on myöskin halukas tunnustamaan hra Bronsteinin ja hänen lähimpien apulaistensa - varsinkin satakapteeni Trofimowin - suuret ansiot ulkomaalaisten laivain kohtelussa. Allekirjoittanutkaan ei voi tässä suhteessa olla eri mieltä. Puhtaasti merenkululliset vaikeudet ja selkkaukset, joita - tosin harvoin - on sattunut suomalaisten alusten suhteen, on hrojen Bronsteinin ja Trofimowin avulla aina helposti jär-

jestetty. Hieman vaikeammat ovat olleet oikeudellisluontoiset selkkaukset, kuten "Auvo" - laivan, mistä erikseen olen Ministeriölle ilmoittanut, sekä muutama päivä sitten sattunut hl."Vipusen" selkkaus, joka johtui siitä, että venäläinen satamatyömies joutui "Vipusen" vinssin köyden ja rullan väliin menettäen henkensä. Tämä juttu joutui sekin oikeuteen, joka tuomitsi kapteenin lähes 1/2 milj. Smk:n korvaukseen vainajan perheen hyväksi, lähinnä siitä syystä, että vinssistä puuttui jalkajarru. Merkit muuten viittaavat siihen, että tuon korvauksen suorittaa englantilainen vakuutusyhtiö.

E. Lindström

Pääkonsuli.